

Vaduguns

Otrdiena ● 2021. gada 7. decembris

CENA tirdzniecībā 0,80 EUR

Sirdsdarbs –
galdniecība

3.

Atdod parādu

Foto - E.Gabranovs

Sarakstā jau četras mūspuses vērtības. 4.decembrī Viļakā Latvijas Nacionālā kultūras centra direktore Signe Pujāte (foto – vidū) pasniedza Ruta Cibulei (no kreisās) apliecinājumu par "Maija dziedājumu pie ciemu krustiem Ziemeļlatgalē" iekļaušanu nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā. Atgādinām, ka šajā sarakstā ir arī psalmu dziedāšana Ziemeļlatgalē (2017.gads), dziedāšana ar pusbolsu (2017.gads) un Upītes kulturtelpa (2018.gads).

Edgars Gabranovs

Sestdien Viļakas kultūras namā Latvijas Nacionālā kultūras centra direktore Signe Pujāte svinīgā ceremonijā pasniedza vienpadsmīt apliecinājumus par nemateriālā kultūras mantojuma vērtību iekļaušanu Latvijas Nacionālajā nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā.

Iekļaušanai Nacionālajā nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā 2020.gada nogalē apstiprināja piecas vērtības, tostarp Viļakas novada pašvaldības pieteikto "Maija dziedājumi pie ciemu krustiem Ziemeļlatgalē". Balvu novada domes deputāte, Balvu Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Cibule pirms ceremonijas taujāta, vai apliecinājuma saņemšana nozīmē parāda saņemšanu, atzina, ka tā var droši teikt: "Sen atliks, sen gaidits un sen nebūjis notikums, kad pulcējamies kopā. Šodien Viļakā pasniegs nacionālā līmeņa apliecinājumus vērtībām par 2020. un 2021.gadu. Tā kā savu vērtību pieteicām 2020.gadā, tad tagad apliecinājumu saņems jau Balvu novada pašvaldība." Lūgta atklāt, kas *vainojams* Ziemeļlatgales vērtību spodrināšanā, R.Cibule pavēstīja, ka pieteikumu sagatavoja kopā ar etnomuzikoloģi, profesori Andu Beītāni sadarbībā ar tā laika visām četrām pašvaldībām.

Svinīgo ceremoniju Viļakā atklāja ar klusuma brīdi, pieminot ilggadējo etnogrāfiskā ansambļa vadītāju, SKOLOTĀJU Albīnu Veinu. Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs

Maksimovs, uzrunājot klātesošos, jautāja, vai ir ciemiņi no Rīgas, Kurzemes, Vidzemes un Zemgales: "Ir! Kurš gatavs apgalvot, ka Latvija ir maza zeme? Braucot pa piesigušiem ceļiem, saprotam, ka attālumi palikuši daudz garāki, daudz ilgāki un Latvija ir daudz plašāka nekā mums šķiet. Šodien esam šeit, lai saprastu, kas ir mūsu vērtības. Katram no mums ir savs vērtību saraksts. Dažiem tas ir rakstiski uzrakstīts, dažiem, cerot, ka laba atmiņa, saglabājies prātā, bet nav nekā labāka, ja savas vērtības uzrakstām ar roku..." Latvijas Nacionālā kultūras centra direktore Signe Pujāte uzsvēra, ka viena no vērtībām ir arī došanās ciemos pie tiem, kuri godā savas vērtības. Viņa teica paldies vārdus ikkatram, kurš apzina un godā cel mūsu kultūras mantojumu, to liekot Latvijas kopējā vērtību pūrā. "Tas ir skrupulozs, pacietīgs un regulārs darbs," viņa piebildā. S.Pujāte informēja, ka līdz ar šogad iekļautajām sešām vērtībām Latvijas Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā jau ir trīsdesmit vērtības: "Tas nav maz! Sekmēsim to, lai tradīcijas kā pērles virknētos viena pie otras, ko var saukt par vērtību vainagu jeb kroni. Vērtību sumināšana ir arī cilvēku sumināšana. Ir gods būt šeit!" R.Cibule, saņemot apstiprinājumu par Maija dziedājumu iekļaušanu kultūras vērtību mantojuma sarakstā, pastāsti, ka šī ir ceturtā reize, kad Ziemeļlatgales Jaudis ir vienojušies kopējai darbībai, piesakot savas vērtības: "Tā ir laba zīme tam, ka vienmēr esam spējuši savstarpēji vienoties."

Nākamajā
Vadugūnī

● **Tiem, kas nomirs no Covid, tiem nebūs Ziemassvētku Ārstu, pacienta un eksperta komentāri**

● **Gatavojas Ziemassvētkiem Vainagus un dekorus darina paši**

Covid-19

(5.decembris)

Balvu novads – 29
Alūksnes novads – 96
Gulbenes novads – 294
Ludzas novads – 96
Rēzeknes novads – 108

Saņems Atzinību

Balvu novada administrācijas Sabiedrisko attiecību nodājas vadītāja Iluta Jaunžiekare informē, ka, visticamāk, šonedēļ Balvu novada pašvaldība saņems piešķirto Atzinību par iekļaujošas un piekļūstamas vides izveidi daudzfunkcionālo pakalpojumu centrā un tā teritorijā Balvos.

Lūdz aizpildīt anketu

Latvijas Pašvaldību savienība veic anketēšanu, lai noskaidrotu klientu apmierinātību ar pašvaldības sniegto pakalpojumu pieejamību un kvalitāti Latvijas valsts pilsētās un novados 2021.gadā.

Īszīnas

Anketas drukātā veidā ir pieejamas Balvu novada pašvaldības administrācijas ēkas 1.stāvā Balvos, Bērzpils ielā 1a, pagastu un Viļakas pilsētas pārvaldē, kā arī vienotajos klientu apkalpošanas centros. Atbildes tiks gaidītas līdz 15.decembrim.

Par atkritumiem maksāsim vairāk

SIA "Pilsētvides serviss" informē, ka, nēmot vērā to, ka no nākamā gada, līdzīgi kā pērn, valstī palielināsies dabas resursu nodoklis par nešķiroto sadzīves atkritumu apglabāšanu poligonos, izmaiņas skars arī izmaksas par nešķiroto atkritumu izvešanu iedzīvotājiem un uzņēmumiem. Izmaksas par sadzīves nešķiroto atkritumu apsaimniekošanu no 2022.gada 1.janvāra Balvu novadā būs 22,83 EUR/m³ ar PVN (līdz šim EUR 21,71).

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Paziņa kādreiz teica, ka nekad nav tā, ka viņai nav ko teikt, - viņai vienmēr esot savas domas un viedoklis par to, kas notiek. Taču ne visi vienmēr pasaka to, ko domā. Ko līdzīgu nupat televīzijā dzirdēju par vienu no kandidātiem uz Francijas prezidenta posteņi: "Viņš skaļi pasaka tikai to, ko citi domā pie sevis." Vērtējot vienu vai otru laika posmu, notikumu, vai arī mēs uzdrošināmies pateikt to, ko domājam, vai runājam tā, kā labpatīk valdošajai varai, kā runā citi, kā tas tagad pieņemts? Ar patiesu gandarijumu nesen noklaušojos Latgales fotogrāfa, fotomuzeja izveidotāja Preiļos Igors Pliča stāstījumu, kad viņš televīzijas raidījumā runāja par padomju laikiem. Var mums tie patikt vai nepatikt, bet lielākā daļa no mums tajos laikos piedzima, uzauga un strādāja. Arī padomju laikos cilvēki maksāja nodokļus, par viņu naudu un viņu rokām tika celtas būves, nekustamie īpašumi, kurus vēlāk privatizēja. Tagad mēs par viņiem ītīrījamies, ka viņi strādājuši tikai padomju valsts labā, taču tā ir mūsu dzimtene, lai arī bija cita vara. Nez kāpēc mēs šos cilvēkus baidāmies piesaukt, kā šoruden, stādot kociņus divos novada parkos, neviens skaļi nepieminēja cienījamu cilvēku, kaut arī padomju laika agronomu. Toties mēs romantizējam muižkungu laikus, atjaunojam tiltinūs un lapenes, ko muižnieces mīlas mokās slacījušas ar asārām. Vai starp mums ir kāds šo muižnieku pēcteicis? Diez vai! Mūsu vecvecāki drīzāk šķūrēja mēslus muižkungu kūtīs un iznesa naktspodiņus muižas jaunkundzēm. Kurš no viņiem tad ir vairāk cieņas un pieminēšanas vērts?!

Latvijā

NATO ārlietu ministru sanāksme. Rīgā notika NATO ārlietu ministru sanāksme, kur līdzās aktuālo drošības izaicinājumu risināšanai tika pārrunāta sadarbība ar partneriem un ES, kā arī sāktas diskusijas par alienses stratēģisko koncepciju. NATO ārlietu ministriem sanāksmē Rīgā izdevās iezīmēt, kādai jāizskatās alienses jaunajai stratēģiskajai koncepcijai.

Izsludina sarkano brīdinājumu. Veidojoties gubu mākoņiem virs jūras līča, Rīgā un Latvijā sākās spēcīga sniegšana. Nemet vērā spēcīgo sniegšanu, kas bija stiprāka nekā Latvijas Vides un meteoroloģiskais centrs prognozēja, pirmo reizi vēsturē tika izsludināts sarkanais brīdinājums. Sarkanais brīdinājums nozīmē, ka ļoti stipra sniegšana traucēs transporta kustību pa ceļiem un dzelzceļiem, kā arī gaisa satiksmi.

Sniegšanas dēļ lidmašīna noslīd no skrejceļa. Lidmašīna, kas atgriezās Rīgā no Stokholmas, sluktās redzamības dēļ lidostā "Rīga" noslīdēja no manevrēšanas ceļa. Aviācijas negadījuma dēļ lidostas skrejceļš tika slēgts. Lidmašīnas apkalpe un pasažieri – 44 cilvēki – tika droši nogādāti lidostas terminālī, neviens cilvēks necieta. Savukārt lidmašīna nogādāta angārā apskates veikšanai, notikums tiks izmeklēts.

Rīgai jākļūst par Baltijas reģionālo ekonomikas centru. Arī Ziemeļeiropas metropoli. Tā Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumā (PLEIF) atzinis Valsts prezidents Egils Levits. Forums šogad veltīts Rīgas attīstībai un pilsētas starptautiskajai konkurencē. Rīga ir viena no pirmajām Eiropas pilsētām, kas apnēmusies kļūt klimata neitrāla līdz 2030.gadam. Prezidents uzskata, ka šis mērķis ir ļoti ambiciozs.

Komponista Mārtiņa Brauna piemiņas pasākums. Rīgas Doma baznīcā notika komponista Mārtiņa Brauna piemiņas pasākums. Atvadišanās notika, komponistam klātesot tikai garīgi. Viņa dzīves jēga bija radīt mūziku. Ar komponista atstāto muzikālo mantojumu arī viņu pieminēja, jo savas dzīves pēdējos mirkļos viņš izteica vēlēšanos, lai bēres notiktu tikai tuvāko cilvēku kāltbūtnē.

(No interneta portāliem Delfi, TVNET, Apllo)

Aktuāli

Pamatīgas ugunkristības

Irēna Tušinska

Aizvadītajā nedēļā pamatīgas ugunkristības piedziņojo uzņēmuma "San-Tex" jaunais direktors Egons Strumpe, kura spējas organizēt darbu pārbaudīja kā vienmēr negaidīti atnākusi ziema. Pirmais lielais sniegputenis pierādīja, ka uzņēmuma jaudas šādiem apstākļiem nav pietiekamas. Kaut darbā bija iesaistītas visas tehnikas vienības un darbinieki, uzņēmums saņēma daudzas iedzīvotāju sūdzības par neiztīrītām ietvēm un stāvlaukiem. Iespējams, pašvaldībai laiks aizdomāties par papildus tehnikas iegādi vai ārpakalpojuma pirkšanu, kā tas notiek kaimiņovadā.

Pašvaldības aģentūras "San-Tex" direktors Egons Strumpe apgalvo, ka tās patiesām viņam bijušas pamatīgas ugunkristības. Aizvadītās nedēļas gandrīz nepārtrauktā snigšana izraisīja problēmas, taču uzņēmums strādāja ar pilnu jaudu. "Sniega tīrišanā bija iesaistītas piecas tehnikas vienības. Dienīzē netikām galā. Pirmajās trīs, četrās dienās saņēmu daudz zvanu ar sūdzībām. Es saprotu arī iedzīvotājus. Kā uzņēmuma vadītājs, vienīgais, ko varu lūgt, ir pacietību un sapratni. Tiešam darām visu, kas mūsu spēkos," teica E.Strumpe.

Taujāts, kuras pilsētas vietas šādos apstākļos tira vispirms, E.Strumpe pastāsti, ka pirmajās sniegputēnās dienās pieturējās pie iepriekšējos gados izstrādātā plāna, tomēr trešdienas sanāksmē nolēma šo kārtību mainīt: "Labiekārtošanas nodaļas vadītājam pateicu, ka līdz septiņiem, astoņiem rītā vispirms jābūt iztīrītām ietvēm, kas ved uz skolām un bērnudārziem." Uzņēmuma vadītājs pastāsti, ka jau no četriem rītā trīs lielie traktori strādāja, tīrot ielas, stāvvietas un pagalmus. Savukārt divas mazās tehnikas vienības no sniega atbrīvoja ietves, kā arī parku, skvēru un Lāča dārzu. "Neiet tik raiti, kā mēs gribētu. Sākumā strādāja tikai četras tehnikas pamatvienības. Taču redzot, ka netiekam galā, operatīvi savedām darba kārtībā arī pieko traktoru, kas sākumā nebija šim nolūkam paredzēts," paskaidroja E.Strumpe.

Taujāts, par ko aizvadītajā nedēļā iedzīvotāji sūdzējušies visvairāk, uzņēmuma vadītājs atklāja, ka cilvēki pārvarā

Darbām gatavi. Pagājušajā nedēļā pamatīgu pārbaudījumu sniegputenis sagādāja arī pagastu ļaudim. Šķilbēnos sniega tīrišanā iesaistīja visus tehniskos darbiniekus un sabiedrisko darbu veicējus.

neapmierinātību izrādīja par neiztīrītajām ietvēm un auto-stāvvietām jeb tā saucamajām *kabatām*. Vairāki zvani saņemti par ietvēm uz Balvu Profesionālo un vispārizglītojošo vidusskolu. "Otrdien bērniem esot nācies iet uz skolu pa ceļa braucamo daļu. Pilnīgi piekrītu konstruktīvai kritikai, vienmēr to esmu uztvēris adekvāti. Kā uzņēmuma vadītājs esmu par to atbildīgs. Trešdien aktīvi tika tīrītas arī *kabatas*. Nav tā, ka mēs kaut ko gaidām. Strādājam un cenšamies. Cik mums ir cilvēku un tehnikas, tik iesaistām," apgalvoja E.Strumpe.

Aizvadītajā nedēļā daudzi privātmāju īpašnieki interesējās, vai par samaksu iespējams iztīrīt arī viņu piebraucamos ceļus? E.Strumpe atvainojās, ka dienīzē pastiprinātas snigšanas apstākļos sniegt šādu pakalpojumu nevar atļauties: "Esam saņēmuši šādus lūgumus gan no privātmāju īpašniekiem, gan uzņēmumiem, kuri nav slēguši līgumus par sniega tīrišanu. Taču šobrīd mūsu prioritāte ir pilsētas ielu, ietvēju un stāvlaukumu tīrišana. Ja kādas trīs, četras dienas vairs nebūs snidzis, varam aizbraukt un palīdzēt iztīrīt. Lūdzu iedzīvotājiem pacietību un sapratni, jo mēs darām, ko varam!"

Dāvana visiem, kuriem tuva fotografēšanas māksla

Grāmata kā pārsteigums

Maruta Sprudzāne

Izdota unikāla grāmata iedzīvotājiem, kuriem tuva fotografēšanas māksla un savas dzīmtās pusēs pētniecība. Tās atvēršanas svētkos piedalījās arī mūspuses atsaucīgi darbinieki.

Latgolys gaismys gruomota – tā Preiļos raksturo izcilā fotogrāfa un pētnieka Igora Pliča, kā arī fotovēsturnieka Pētera Korsaka izdevumu "Latgales fotogrāfi laika ritumā XIX–XXI gs.". Latgales fotogrāfu vēstures izziņu grāmata tapusi vairāk nekā sešu gadu garumā. Mērķis bija pierādīt, ka Latgales fotogrāfija attīstījās un nereti pat bija soli priekšā citiem reģioniem.

Valsts svētku dienā šīs grāmatas atvēršanu Preiļos apmeklēja arī Rugāju muzeja vadītāja Velga Vīcupa. Notikums nozīmīgs ne tikai Preiļu, bet visas Latgales un Latvijas kultūras mērogā. Viņa atzīst, ka 600 lappušu biezā izziņu grāmata patiesām ir pārsteigums, jo līdz šim zinās par fotogrāfiem Latgalē netika pētītas un apkopotas, šī joma bija atstāta aizmirstībai. Ar to nebija mierā fotogrāfs, Latgales fotogrāfu biedrības vadītājs, vēstures entuziasts, mūsu novadnieks Igors Pličs. Viņš pirms sešiem gadiem kērās klāt pie fotogrāfu apzināšanas, ziņu savākšanas un apkopošanas, iesaistot šajā misijā daudzus novadpētniekus un entuziastus, kuri atsaucās un sniedza ziņas. Lai cik neticami, bet īstam entuziastam arī šāds darbs ir izdarīms. Šajos gados tika ievāktas ziņas no katra pagasta un pilsētas Latgalē un kopumā liegūts milzīgs informācijas apjoms. Darbu sarežģīja pandēmijas apstākļi, kad nebija pieejami arhīvi, un arī fakts, ka par Latgali 19.gadsimtā un 20.gs. sākumā arhīvos tikpat kā nav dokumentu. Latgale piederēja Krievijas impērijai, ietilpstot Vitebskas gubernā. Kā teicis grāmatas līdzautors Pēteris Korsaks: "Kaut arī darbs ir veikts ar vislielāko rūpību, mēs apzināmies, ka būs kļūdas un

Ciemojas Preiļos un tiekas ar izciļo fotogrāfu Igoru Pliču. Velga Vīcupa informē, ka jauno grāmatu var aplūkot Rugāju muzejā, arī bibliotēkās, tā aizceļoja arī uz Baltinavas muzeju. Iedzīvotāji šo izdevumu varēs iegādāties Latgales fotogrāfu biedrībā.

neprecizitātēs, tādēļ gaidīsim lasītāju atsauksmes un labojumus. Lai kā arī nebūtu, nezināmā zeme Latgale nu ir atvērta, un pavērts ceļš pētniecības turpināšanai nākamajām pauzdēm."

No Balvu novada ziņas par fotogrāfiem ir snieguši diezgan daudzi. Preiļos ciemojās arī Ināra Bobrova no Balvu Centrālās bibliotēkas, Ilze Pugača no Tilžas bibliotēkas un Silvija Apare no Briežuciema bibliotēkas. Grāmatas autori katram sadarbības partnerim un ziņu sniedzējam dāvināja jauno, bagātīgo izdevumu, jo visi ar īpašiem ielūgumiem bija aicināti uz šiem svētkiem Preiļu kultūras namā.

Jaunais uzņēmējs

Sāka ar dēlīšu klapēšanu šķūnītī

Irena Tušinska

Viens no 2021.gada nu jau bijušā Viļakas novada pašvaldības topošo jauno un tūrisma uzņēmēju projektu konkursa uzvarētājiem bija galējnieks INGUS IVANOVS. No pašvaldības budžeta saņemtie EUR 1995, ko viņš iztērēja formatzāga iegādei, kalpoja kā atspēriens uzņēmējdarbības uzsākšanai. Lai gan pagaidām darbdienās Ingus strādā algotu darbu Rīgā, pēc gada vai diviem viņš cer atgriezties dzimtajā novadā, lai papildinātu vietējo uzņēmēju saimi.

Borisovas ciemā dzimušais jaunietis Ingus Ivanovs, jau mācoties Mežvidu pamatskolā, nolēma, ka būs galējnieks, kaut gan ģimenē ar šo arodu neviens nekad nav nodarbojies: "Esmu tāds vienīgais. Galējnieks manī mīt kopš mazotnes, kad patika darboties pa šķūnīti, klapēt dēļus un kaut ko meistarot." Pēc mācību stundām pamatskolā puisis steidza uz kokapstrādes pulciņu, kur pirmās galējniecības prasmes viņam ierādīja skolotāji Vilis Mednis un Valdis Meikališs. Pabeidzis 9.klasi, Ingus iestājās Ogres Valsts profesionālajā vidusskolā un ieguva būvizstrādājumu galējnieka kvalifikāciju. Jau gandrīz desmit gadus viņš strādā par mēbeļu meistarū Rīgas uzņēmumā SIA "RE mēbeles", klusībā sapņojot pēc iespējas drīzāk atgriezties dzimtajā novadā.

Vajadzēja tikai mazliet pabīdīt

Doma uzsākt uzņēmējdarbību Ingum prātā brieda jau sen, bet kā pēdējais iedrošinājums izrādījās ziņa par pašvaldības izsludināto projektu konkursu jaunajiem uzņēmējiem. Draugu mudināts un ģimenes atbalstīts, gados jaunais mēbeļu galējnieks kopā ar draudzeni Karīnu Duļbīnsku uzrakstīja un iesniedza projektu, bet par piešķirto naudu iegādājās pirmo lielu un pagaidām viņa īpašumā dārgāko iekārtu – formatzāgi interjera priekšmetu, rotaļlietu un lielformāta brīvdabas spēlu ražošanai. Gadu gaitā viņš jau bija iegādājies dažādus citus, mazāk dārgus instrumentus, sākot veidot materiālo bāzi savam topošajam uzņēmumam. Savukārt, konsultējoties ar novada vadītāju Sergeju Maksimovu, Ingus uzzināja, ka SIA "BalticPresents" Šķilbēnos iznomā darba telpas. Līdz ar to vieta darbnīcā bija atrasta.

Lai gan klūt par uzņēmēju gribēja jau sen, Ingus ir joti pateicīgs draudzenei un ģimenei, kuri viņu mazliet pastūma, rosinot to beidzot izdarīt: "Nedaudz bail jau bija, nebiju drošs – sanāks vai nē. Bet ar draudzenes un tuvinieku palīdzību kaut kā pamazām izdevās. Tagad esmu sapratījis, ka galvenais ir nebaudīties." Jaunais uzņēmējs uzsakata, ka šādi pašvaldības projektu konkursi ir liels atspārds jauniešiem, jo tie iedrošina uzsākt uzņēmējdarbību un atgriezties laukos.

Dara pamazām, cik var

Sācis ar mazumiņu, Ingus turpina kalt nākotnes plānus, drīzumā cerot iegādāties arī taisnojamo ēveli un citus instrumentus: "Pamazām daru, cik varu. Pa druskai sāku iekārtoties darbnīcas telpās." Pagaidām savai uzņēmējdarbībai viņam izdodas atvēlēt tikai nedēļu nogales, bet pasūtījumu prasmīgajam galējniekam netrūkst. Vairumā gadījumu par klientiem kļūst viņa radinieki vai draugi, interesi izrādījuši arī nepazīstami cilvēki. Visbiežāk Ingum lūdz izgatavot mēbeles, piemēram, skapi vai iekārtu bērnīstabai, uzmeistarotas arī pirmās rotaļlietas. Daži pasūtījumi jau pabeigti un atdoti pasūtītājiem, citi – vēl tapšanas stadijā. Ingus apgalvo, ka no koka vai saplākšņa prot izgatavot gandrīz visu, bet vislabprātāk pievēršas darbiem, kam nepieciešama radošā izdoma: "Patīk darināt kaut ko vienā eksemplārā, ar dizaina elementiem, nevis štancēt IKEA mēbeles. Kaut vai izgatavot kādu neparatstāku galda lampu."

Uzsācis individuālo uzņēmējdarbību, Ingus domā arī par klientu piesaisti. Tāpat kā daudzi moderni uzņēmēji, viņš izmanto digitālo mārketingu – reklamē savus pakalpojumus sociālajos tiklos "Facebook" un "Instagram", kur viņa izstrādājumi atrodami zem nosaukuma "Ivano-wood". Tomēr vislabāk strādā mārketinga "no mutes – mutē", neslēpj galējnieks: "Liela daļa draugu šobrīd būvē mājas vai iegādājas dzīvokļus. Viņiem vajag mēbeles. Tādēļ pamazam sāk veidoties draugu klientu loks. Paldies Dievam, darba netrūkst."

Galdniecība – sirdsdarbs. Šobrīd Ingusa darbnīcā top skapis, kā arī mēbeles pirmklasniekiem. Gados jaunais galējnieks apgalvo, ka uzņēmējdarbības uzsākšana un formatzāga iegāde bija šī gada nozīmīgākie notikumi viņa dzīvē, bet nākamajā – 2022. – gadā viņš iecerējis papildināt sava uzņēmuma materiālo bāzi ar vēl citām galējniecības iekārtām un, iespējams, pārcelties uz dzīvi laukos.

Koka vilcieniņš. Šis Ingusa darbs tagad priecē kādu Viļakas mazuli.

Atlicina laiku arī izklaidēm

Taujāts, vai nav par grūtu darba dienās strādāt pamatdarbā, bet nedēļas nogalēs – savā uzņēmumā, Ingus apgalvo, ka tas nav viegli, taču viņam ir sapnis atgriezties laukos: "Formatzāgs bija kā liels atspēriens uzņēmuma izveidē, jo varēju kaut ko sākt darīt. Pamazam iepirkšu arī citas iekārtas, tad jau varēšu strādāt ar pilnu atdevi. Nevajadzēs vairs darboties divās frontēs. Ceru, ka gada vai divu laikā to izdosies panākt. Nekas jau nenotiek tik ātri, kā gribētos," spriež jaunais uzņēmējs. Ingus cer, ka arī turpmāk viņam klientu netrūks. Biedē vienīgi materiālu cenu celšanās, kas rada grūtības sabalansēt izmaksas tā, lai pasūtītājam cena būtu pieņemama, bet pašam atliktu arī kaut kāda peļņa.

Neraugoties uz lielo aizņemtību, Ingus atliek laiks arī valaspriekiem – pavizināties ar nesen nopirkto krosa motociklu vai satikties ar draugiem, doties kādā laivu braucienā vai piedalīties citā kopīgā izklaidē. Viens no ikgadējiem pasākumiem, kurā līdz pandēmijai puisis iesaistījās ar lielu aizrautību, bija koktēlniecības plenērs Kuldīgā. Ingus labprāt klausās arī mūzikai un ķimerējai ap vecu aparātu.

Hobijs vasaras mēnešiem. Ar lielu aizrautību puisis pievērsies savam jaunajam valaspriekam – braukšanai ar motociklu. Aizvadītajā vasarā viņu nereti varēja sastapt, traucoties pa vietējiem meža ceļiem ar nesen iegādāto spēkratu.

Kuldīgas plenērā. Ingus katru vasaru kopā ar draugu Oskaru Krauzi ļauj valū radošām izpausmēm koktēlnieku plenērā Kuldīgā. Pirms vairākiem gadiem tajā tapis arī šis koka dekors.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Godinot rakstnieci

Caur gadiem ar optimismu un humoru

Rakstniece SANTA MEŽĀBELE, istajā vārdā Antonīna Ločmele, 3.decembri atzīmēja savu 80 gadu dzimšanas dienu.

Uz jautājumu, kā šobrīd jūtas un ko dara, viņa ar smaidu atbild: "Ja tic tiem, kuri saka, ka dzīve sākas tikai pēc septiņdesmit, tad es dzīvoju jau desmit gadus." Viņas mājvieta tagad ir Gulbenē, Antonīna palīdz mācībās mazdēlam Akselam, kurš mācās 8.klasē. Visus priekšmetus bijusi skolotāja vēl var izprast, izsekot līdzi, tikai mazliet nepadodas matemātika. Pavisam viņai ir divi mazbērni un trīs mazmazbērni, un tā ir viņas šī brīža bagātība. "Esmu vakcinējusies, jūtos labi, tikai ūsi, ka citi nav, un tāpēc nevaru aizbraukt pie draugiem uz Viļaku. Vasarā biju Viļakā tikties ar literātu biedrības "Viļakas Pegaz" biedriem. Apsveicu Aussaliti, istajā vārdā Pēteri Boldānu, ar romāna "Tas raibais fukša gads" iznākšanu, kā arī Ilzi Šaicāni ar grāmatu "Paturi manu plaukstu savējā". Ceru, ka vasarā varēsim tikties vēl," saka rakstniece. Viņa neslēpj, ka šis laiks ir depresīvs un nospiedošs, bet tam pāri palīdz tikt optimisms un fiziskās aktivitātes. Antonīna pie savējiem ik rītu un vakaru mēro vienu kilometru turp, vienu atpakaļ, iet uz veikaliem un ar malku apkurina dzīvokli. Tāpēc viņa var braši teikt, ka jūtas brīnišķīgi, un labu veselību vēl arī visiem, kuri viņu pazīst. "Kad izpildu visu dienas plānu, man uz fitnesa centru nav jāiet. Žēl tikai, ka nav nekādu tikšanos vai izbraukumu, jo dzīvot tikai mājas ir nedaudz apnīcīgi. Visiem vēlu, lai beidzas kovids un mēs visi varam atgriezties normālā dzīvē. Lai visiem spēks, enerģija un laba veselība! Lai atgriežas bezcerībā pazušušais dzīvesprieks!" vēl rakstniece Santa Mežābele.

SANTAS MEŽĀBELES grāmatas

- "Tēva priede" (2000)
- "Nakts uz svētdieni" (2002)
- "Uz priekšu, meitenes!" (2002)
- "Vienna lustiga sieviete" (2004)
- "Ritausmā te rēja lapsa" (2007)
- "Skaistulis un mežnieka meita" (2010)
- "Aiz loga dziedāja vējš" (2011)
- "Žīla vesjolaja ženščīna" (2012)
- "Vilkam cēla dvēselite" (2018)

Foto - no personīgā arhīva

Cik daudz tu zini par savu reģionu?

Noslēgusies spēle "Ziemeļlatgales detektīvi"

1.decembrī Balvu Centrālajā bibliotēkā noslēdzās interaktīva spēle "Ziemeļlatgales detektīvi". Uzvarētāji saņema vērtīgas balvas, kas ļaus caur grāmatām vēl vairāk paplašināt savu zināšanu apvārsni.

Spēle notika no 3.jūnija līdz 31.oktobrim, un tās apraksts bija pieejams gan "Actionbound", gan Balvu Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē. Tajā varēja iesaistīties jebkurš interesents, kas vēlas aktīvi un saturīgi pavadīt savu brīvo laiku Ziemeļlatgalē, kā arī interaktīvā veidā iepazīt šejiennes dabas un kultūrvēstures objektus, tūrisma piedāvājumu, grāmatas un publikācijas presē, kas publicētas saistībā ar minēto apvidu.

Ekspedīcijā ar viedtālrundi rokās

Protams, telefonā vajadzēja būt pieejamam internetam, kā arī bija nepieciešams lejupielādēt savā viedtālrunī aplikāciju "Actionbound", kurā bija jāatrod spēle "Ziemeļlatgales detektīvi". Tāpat varēja arī noskenēt spēles QR kodu. Kad bija ierakstīts sava vārds, varēja sākt pildīt uzdevumus. Spēle sākās Balvu pilsētā, un tās pavedieni detektīvus aizveda aizraujošā ceļojumā pa visu Ziemeļlatgali. Ja spēlētāji neatrada kādu maršruta punktu vai nezināja atbildes, to bija iespējams izlaist. Redzēto vajadzēja arī fotogrāfēt, jo dažos jautājumos atbildes vietā bija jāpievieno foto. Atbildes varēja meklēt arī bibliotēkas grāmatu lappusēs, presē vai datu bāzēs. "Ja ir brīva nedēļas nogale, tad aiziet! Dodies ekspedīcijā, lai atklātu mūspusi vienatnē, divatā, ar ģimeni, radiem vai draugiem!" mudināja bibliotekāri.

Spēles jautājumi bija sagatavoti tā, lai tie ietvertu nepieciešamību apmeklēt kultūrvēstures objektus un uzņēmējus. Savukārt uz

citiem jautājumiem atbildes varēja atrast, pētot Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāzi, novadpētniecības datu bāzi vai atrodot konkrētu materiālu kādā no reģiona bibliotēkām.

Noslēgums bibliotēkas izstāžu zālē

"Šo spēli veidojām ilgi, un, neslēpušu, bija arī kļūdas. Uzņēmīgo cilvēku, kuri tajā iesaistījās, nebija daudz, taču tie, kuri piedalījās, atzina, ka uzzinātais bija tā vērts," ir pārliecināta bibliotēkas direktore Ruta Cibule, sakot paldies arī sadarbības partneriem no Balvu un Viļakas tūrisma informācijas centriem – Inetai Bordānei un Inesei Matīsānei. Bibliogrāfe novadpētniecības lasītāvā Sarmīte Vorza, kura bija atbildīgā par spēles norisi, atzina, ka ideja par spēli dzimusi jau pirms diviem gadiem: "Aicinājām palīgā tūrisma organizatores Inetu un Inesi, jo gribējās, lai Balvu novada iepazīšana būtu interaktīva, atrodot atbildes grāmatās, datu bāzēs, arī dabā. Lai process ieintrīgētu, viss notika mobilajā aplikācijā, kas varbūt kādu no dalības arī atturēja, bet citus tieši otrādi – piesaistīja. Jautājumi bija par 21 vietu Balvu novadā jeb 121 iemesls, kāpēc vērts apceļot mūsu novadu."

Neiztieki bez piedzīvojumiem

Inita Irbīte spēlē piedalījās, draugu pamudināta. Azartā viņa iegāja pēc zirgu sētas "Kapulejas" Tilžā apmeklējuma. "Katrā nākamais apskates objekts arvien vairāk vilināja doties tālāk – izzināt, apskatīt, izpētīt un iepazīt interesantus cilvēkus. Baltinavā Raimondu Leicānu satikām kokapstrādes darbnīcā, un viņš arī man lika uz koka iegrāvēt savu vārdu," stāsta Initā. Pēc Baltinavas muzeja apmeklējuma viņa devās uz Viļaku,

Foto - Z.Logina

Saņem balvas par uzvaru spēlē. Aktīvi tajā iesaistījās Aina Bodrova ar ģimeni. Par uzvaru prieks ne tikai mammai un tētim, bet arī jaunākajam dēlam Robertam un vecākajam dēlam Kārlim, kuri varēs lasīt apgāda "Zvaigzne ABC" grāmatas, kas bija ievietotas Balvu Centrālās bibliotēkas darbinieku sagādātajā dāvanā – ceļojumu koferī. Bodrovu ģimene neslēpa, ka koferis noderēs plānotajā ceļojumā uz slēpošanas trasēm.

kur pēc dotajām koordinātēm vajadzēja atrast priedi, bet īpašu emocionālu piedzīvojumu guva Šķilbēnu pagasta romantiskajā "Bišu namiņā". "Uzzināju, ka pasakaini skaista vieta ir Mitrakalns, kuru izstāgājot aizdomājos, kā agrāk šeit notika zaļumballes. Varbūt tās vēl varētu atkārtot?" pārdomās dalās Initā. Viņa gan uzsakata, ka spēles jautājumu bijis par daudz. Ekspedīcijā pa Ziemeļlatgali viņai gadijas pat apmaldīties. "Uz

Grīvas mežu partizānu nometni braucām ar navigāciju no Kāpessila puses. Apskatījām bunkuru, bet atpakaļceļu navigācija vairs nerādīja. Visapkārt daudz mazu celiņu, un mēs apmaldījāmies. Mežsargu no Rēzeknes, kurš mūs izveda no meža, tikai šoreiz Baltinavas pusē," ar smaidu par piedzīvoto un jauniepazītiem cilvēkiem pastāstīja spēles dalībniece Initā, sakot paldies spēles rīkotājiem.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Ārstu speciālistu atbildes un komentāri

Cilvēki vairs akli neuzticas

Maruta Sprudzāne

Nesen notikušajā diskusijā par sirds veselību, kas notika tiešsaistē, ārsti speciālisti uzklausīja arī dalībnieku jautājumus. Atbildes un komentārus sniedza Latvijas Hipertensijas un aterosklerozes biedrības prezidents, kardiologs, profesors KĀRLIS TRUŠINSKIS, Stradiņa KUS Insulta vienības virosts, neurologs dr. KRISTAPS JURJĀNS un Latvijas Epidemiologu asociācijas dibinātāja, profesore LILIĀNA CIVJĀNE.

Inficēšanās risks ir augsts

Man ik pa laikam ir zems asinsspiediens un augsts pulss. Vai tās varētu būt kovida izslimošanas sekas?

Kardiologs profesors KĀRLIS TRUŠINSKIS: -Tas var būt saistīts. Vakcinācijas sakarā sirds iekaisuma slimību – miokardīta un perikardīta – risks ir ļoti zems, savukārt Covid infekcijas gadījumā risks ir daudz augstāks. Konkrētās situācijās zems asinsspiediens un augsts pulss var būt sirds mazspējas pazīme. Ja pacienti ko tādu izjūt, īpaši vēl kombinācijā ar augstu cukura līmeni, noteikti jāgriežas pie ārsta un jāpārbaudās. Jānodod arī analīzes.

Ko nozīmē situācija, kad pazūd redzes laiks un acis parādās kas līdzīgs zīmējumiem?

Neurologs KRISTAPS JURJĀNS: -Ja tā ir pēkšņa, vienreizēja epizode, ļoti iespējams, ka cilvēkam ir insults. Ja tas atkārtojas vairākas reizes, iespējams, migrēna vai kāda šāda veida slimība. Nepieciešams griezties pie neurologa un novērtēt simptomus un izmeklējumus.

Radiniece nokļuva slimnīcā un, ļoti ticams, tur inficējās ar kovidu. Viņa pati bija vakcinēta, bet parādās nevakcinēti pacienti. Vai tādā gadījumā var notikt inficēšanās?

Neurologs KRISTAPS JURJĀNS: -Ja pacients ar hroniska rakstura slimībām nokļūst slimnīcā un viņam nākas ārstēties stacionārā, inficēšanās risks ar kovidu slimnīcās ir ļoti augsts. Protams, medicīniskais personāls ievēro visus noteikumus, bet risks ir augsts. Tieši tāpēc arī ir svarīga senioru vakcinācija. Slimnīcā pacientus nešķiro, visi saņem ārstēšanu, bet neviens jums nesolis, ka palātā būs tikai vakcinētie slimnieki. Vakcinācija pati par sevi negarantē, ka nesalimset, taču slimosiet vieglāk formā un palielinās izdzīvošanas iespējas. Ja cilvēkam ir insults un klāt vēl dabū kovidu, tad paliek varbūt 20%, ka aizbrauksiet mājās. Slimnīcās ar palātām, kurās guļ četri vai seši pacienti, turklāt ir slikta gaisa ventilācija, tualete atrodas gaitenī, - tas viss palielina iespējamību saslimt ar dažādām infekcijām, ne tikai ar kovidu. Tādos apstākļos jebkurai slimībai kā papildus risks klāt var nākt vēl kāda cita infekcija.

Ja pacients nonāk slimnīcā ar infarktu vai insultu un viņš nav vakcinējies, kurā brīdī šis pacients drīkst

HD 720p 540p 270p

Foto - M.Sprudzāne

Diskusijas laikā. Kardiologa profesora Kārla Trušinska teiktais: "Svarīgi ir iegūt kontroli pār šo slimību. Līdz tam vairs neesam tālu, jo kopā varam izdarīt ļoti daudz! Taču, iespējams, redzēsim vēl arī psihoemocionālās veselības sekas. To ir grūti izmērit. Tas ir tas, ko redzam arī Saeimā. Iespējams, arī deputātiem, stājoties darbā, nenāktu par skādi psihiatra slēdziens."

Vakcinēties, lai nepasliktinātu savu veselības stāvokli?

Kardiologs KĀRLIS TRUŠINSKIS: -Universāls ieteikums būtu to nedarīt akūtajā infarkta fāzē, bet droši var darīt divas nedēļas pēc tam. Protams, par to jākonsultējas ar ārstu. Ja ir runa par plānotām procedūrām, kā sirds asinsvadu zondēšana, tad nav nekādu ierobežojumu, pacients var vakcinēties jebkurā brīdi. Gudrāk to būtu darīt nedēļas divas iepriekš, pirms pacients dodas uz slimīcu. Savukārt insulta gadījumā drošākā vieta, kur vakcinēties, būtu slimnīca. Akūtajā fāzē, protams, nevakcinēs, parasti to pacientam piedāvā darīt pēdējās stacionēšanās dienās, un daļa pacientu tam arī piekrīt.

Kā rikoties pacientiem, izvēloties vakcīnu, ja viņu māc bažas par iespējamajām blaknēm?

Kardiologs KĀRLIS TRUŠINSKIS: -Ieteiktu aprunāties ar ārstu. Ja ir sirds problēmas un māc bažas par iespējamu pastiprinātu trombu veidošanos, var pārbaudīt veselību un noskaidrot, vai ir nepieciešams lietot kādus asins šķīdinātājus. Tātad gudri būtu jau pirms vakcinācijas noskaidrot savas veselības riska faktori. Kā izvēlēties vakcīnu? Es teiktu tā: ja esat klasikas piekritējs, esat jauns vīrietis vecumā starp 12 un 50 gadiem, kurš lasa informāciju par miokardītu un perikardītu nelielo risku, tad, iespējams, mRNS vakcīnas nav domātas

jums. Savukārt, ja vairāk satrauc trombu veidošanās, varbūt jāizvēlas vektoru vakcīnas. Tas ir veids, kā es runāju ar saviem pacientiem, un tas ir mans viedoklis.

Neurologs KRISTAPS JURJĀNS: -Ja pacients baidās no trombožu riska, tas nozīmē, ka viņam šis riska faktors jau ir. Ja apakšā jau ir kāda slimība, tā jāārstē. Nav jāuztraucas, ka trombožu risks uzskries augstu tikai tādēj, ka tagad iepotēs vakcīnu, ja pacients regulāri lieto nozīmētās zāles. Iespējamība, ka viņš vakcinējoties saslims, ir ļoti zema.

Kāpēc uzskata, ka vakcinētie cilvēki skaitās drošāki sabiedrībai, lai gan viņi var būt inficēti un arī slimīgi?

Epidemioloģe, profesore LILIĀNA CIVJĀNE: -Jā, arī vakcinētie saslimst. Zināms, ka pirmajā saslimstības dienā vakcinētie var pārnēsāt slimību, līdzīgi kā arī nevakcinētie. Bet, sākot ar otro dienu, ši iespējamība samazinās divas reizes, un pēc tam viņš slimību vairs nepārnēsā. Tāpēc, izjūtot vismažākos saukstēšanās simptomus, svarīgi ir veikt ātro testu, lai pārliecīnatos par savu veselību. Ne mazāk svarīgi ir nēsāt labu, kvalitatīvu masku.

Kad sarunai nav jēgas

Kā jūs kā ārsti runājat ar radiniekiem vai draugiem, lai pārliecīnātu viņus par vakcinēšanos?

Kardiologs KĀRLIS TRUŠINSKIS: -Es mulstu, ja man kāds ir jāpārliecinā par vakcinēšanos. Uzskatu, ka visiem lēmumiem attiecībā par savu veselību jābūt brīvprātīgiem. Bet otra pozīcija, kas jāuzsver, - mēs nedrīkstam apdraudēt cilvēku tiesības saņemt medicīnisko palīdzību. Latvijā Covid pandēmijas laikā diemžēl lielai daļai iedzīvotājai ir liegta šī iespēja. Liegtas, piemēram, güžas protezēšanas, sirds vārstuļa operācijas, ceļgalu operācijas un vēl daudz kas cits. Tādēj es teiktu, ka ir jāizvēlas. Ja izvēle ieteikmē jau citu cilvēku brīvības un tiesības, tad diemžēl vienā pirkstā ir jāko.

Neurologs KRISTAPS JURJĀNS: -Par veselību katrs atbild pats. Tas laiks, kāds bija pirms gadiem divdesmit, kad cilvēki akli ticēja ārstiem, pagājis. Šobrīd ļoti daudzi ārstiem vairs neuzticas. Arī savu draugu lokā cenšos izvairīties no šāda veida sarunām. Ir tā, ka viņi paprasa manu viedokli, es izsakos, un tad viņi sāk runāt pretējo un cenšas mani pārliecināt. Tad es paceļu rokas un saku, ka beidzam šo sarunu, jo tai nav jēgas. Tā tas ir arī par vakcinēšanos. Mēs sarunu vienkārši beidzam. Kā ārsti es teiktu, ka visus cilvēkus, kuri nokļūst slimnīcā un nav vakcinējušies, vajag ļemt un savakcinēt bez liekiem jautājumiem. Pateikšu vēl par bailēm no gala. Ja mirsiet no insulta, visticamāk, jūs to nesapratisiet vai neapzināsieties. Ja mirsiet no kovida un no elpošanas trūkuma, tad ticami, ka pēdējās dienas vai pēdējās stundas būsiet pie samanas un apzināsieties to, kas ar jums notiek.

Zini un ievēro!

Ārsti bieži uzsver, ka paaugstināts asinsspiediens ir kā mīna ar laika degli, kas apdraud sirds un asinsvadu veselību, jo īpaši, ja asinsvados jau ir notikušas aterosklerotiskas izmaiņas. Vai un kā jāpārbauda asinsspiediens, rūpējoties par savu veselību?

Asinsspiediens laiku pa laikam jāpārbauda katram cilvēkam. Ja tas ir paaugstināts, ārsts sniedz ieteikumus, ko darīt, un vajadzības gadījumā izraksta medikamentus. ļoti daudziem pacientiem nepieciešams regulāri mērīt asinsspiedienu, lai redzētu, vai ārsta nozīmētie medikamenti palidz, un arī, lai saprastu, kādi faktori ietekmē spiediena paaugstināšanos. Tas nozīmē, ka mājās jābūt asinsspiediena mērišanas ierīcei, un tad to var novērtēt reālā laika apstākļos, tur neizpaužas tā dēvētais baltā virsvalka sindroms - asinsspiediena paaugstināšanās ārsta kabinetā, kas ir bieža parādība.

Asinsspiediena mērvienības ir dzīvsudrabā staba augstuma milimetri. Visi zina, ka par ideālu skaitīti tiek uzskatīts 120/80 mmHg, tātad attiecīgi sistoliskais spiediens ir 120 mmHg, bet diastoliskais - 80 mmHg. Pieaugušam cilvēkam par normālu tiek atzīts asinsspiediens, kas nepārsniedz 135/85 mmHg, bet, ja tas ir augstāks par 140/90 mmHg, tad jau ir runa par arteriālo hipertensiju. Slimības attīstības risks pieaug līdz ar gadiem. Arteriālā hipertensija ir aptuveni pusei cilvēku.

Cilvēkam miegā asinsspiediens ir zemāks, bet uzburinājuma, satraukuma un fiziskas slodzes laikā paaugstinās. Ir normāli, ja, nodarbojoties ar parastajām aktivitātēm, asinsspiediens dažu minūšu laikā svārītās par 30 mmHg. Arī stress, cigarete vai kafijas tase var izraisīt asinsspiediena celšanos. Cilvēkam ar arteriālo hipertensiju rīta asinsspiediena paaugstināšanās var būt ļoti izteikta un ilga, kas var novest pie trīsreiz lielāka insulta, infarkta un sirdsdarbības traucējumu riska.

Mērijumi jāveic klusā, mierīgā gaisotnē, istabas temperatūrā. Pusstundu pirms mērijuma jāatturas no ēšanas, alkohola lietošanas, smēķēšanas, fiziskas slodzes un zāļu lietošanas. Pirms mērijuma veikšanas nepieciešama vismaz piecas minūtes ilga atpūta. Mērijumu laikā nedrīkst sarunāties vai izdarīt asas kustības. Mērijumu veic kreisajā rokā vai tajā rokā, kurā asinsspiediens konkrētajam cilvēkam ir augstāks.

Piedalās starptautiskās apmācībās

Armēnijā – trīs ar pusi miljoni prezidentu

Irena Tušinska

No 19. līdz 29. decembrim Balvu Bērnu un jauniešu centra darbinieces Gunita Mincāne un Agnese Puļča, kā arī Rekavas vidusskolas direktore Žanna Maksimova pārstāvēja Latviju starptautiskās apmācībās "Game in action" Armēnijas pilsētā Gyumri. Kopumā tajās piedalījās jaunatnes darbinieki un citu profesiju pārstāvji no 11 valstīm – Armēnijas, Latvijas, Baltkrievijas, Igaunijas, Gruzijas, Lietuvas, Moldovas, Polijas, Francijas, Portugāles un Ukrainas.

11 valstu pārstāvji vairāku dienu garumā, pieredzējušu treneru vadībā, paplašināja un pilnveidoja spēles balstītas neformālās izglītības iemaņas un zināšanas. Gunita Mincāne atklāj, ka apmācību dalībnieku sastāvs bija *raibs*: "Tie bija arī zinātnieki, nevalstisko organizāciju, kā arī citu profesiju pārstāvji." Tikšanās mērķis bija, apmainoties ar pieredzi, uzzināt, kā jaunieši dzīvo citās valstīs, kā arī mācīties, izzināt jaunas lietas, pilnveidot sevi, kā arī aizgūt jaunas metodes, ko vēlāk izmantot savā darbā. "Jebkurā vecumā ir tā – jo vairāk mācīties un uzzini, jo vairāk attīsties," pārliecīnāta G.Mincāne. Viņa atklāj, ka apmācības organizatoriem "Fundacja Inkubator Innowacji" un sadarbības partneriem Šveices labdarības fondam KASA ir bagātas tradīcijas šajā jomā: "Viņi paši veido spēles. Divas asociatīvās spēles atvedām arī uz Latviju. Nodarbību laikā mācījāmies, kā spēles ietekmē personību, ka daudzas no tām ir ļoti nopietnas, ar dzīļu jēgu, kas liek cilvēkam aizdomāties. Tās var būt noderīgas arī skolu pedagoģiem viņu darbā. Iepazinām arī armēņu vēsturiskās spēles. Tāpat mācījāmies, kā mērķauditoriju var ietekmēt, izmantojot aplikācijas un citus digitālos rīkus. Spēlējam simulācijas spēles. Pēdējās divās dienās, sadalījušies grupās, paši radījām spēles, ko vēlāk piedāvājām izmēģināt un novērtēt pārējiem dalībniekiem. Arī pašas demonstrējām no Latvijas atvestās spēles, pastāstot par to ietekmi uz jauniešiem. Apskatīto tēmu saraksts bija ļoti plašs. Pamatdoma – iemācīties mācīties, izmantojot spēles elementus," daļu Armēnijā iegūto zināšanu atklāj G.Mincāne.

Tieši es esmu Latvija

Pēc saspringtas mācību dienas ik vakaru kāda no dalībvalstīm prezentēja savas kultūras vērtības. To darīja arī Latvijas pārstāvēs. Gunita prezentācijas laikā izjuta īpašu lepnumu: "Atskāpojot Mārtiņa Brauna skaņdarbu "Saulē, pērkons, Daugava", dalībnieki ar aizvērtām acīm izbaudīja sajūtas, ko rada šī mūzika. Nereti uz šo dziesmu cilvēki reagē ļoti emocionāli. Piemēram, atskāpojot to Turcijā, pēdējos kulminācijas brīžos cilvēki cēla augšā rokas, izjūtot līdzīgas emocijas kā mēs, latvieši. Dziesma ir ļoti spēcīga. Stāstījām arī par dziesmu svētkiem un citām mūsu tradīcijām. Cienājām ar "Ādažu kartupeļu čipsiem", "Rīgas balzamu" un "Laimas" konfektēm. Tobrīd sajutu, cik esam bagāti un laimīgi, dzīvojot mūsu valstī. Prezentācijas laikā pārējēma sajūta, ka tieši es esmu Latvija, jo varu ar prieku un lepnumu stāstīt par mūsu brīnišķīgo zemi. Tas bija ļoti emocionāls brīdis. Tādu lepnumu sajutām arī no citu valstu pārstāvju prezentācijām, jo visi ar lielu mīlestību stāstīja par savām zemēm."

Uzzināja par politisko situāciju

Mūsu zemes pārstāvēs mājās pārveda visdažādākos iespaidus par Armēniju. "Jau iebraucot, sapratām, ka esam pavism citādākā vietā nekā Latvija. Tas bija liels kontrasts. Nedaudz pārsteidza, ka šajā valstī vēl joprojām daudz kas notiek tāpat, kā padomju laikos," stāsta Gunita. Tā kā mācību dienas bija saspringtas, un nereti kultūras prezentācijas noslēdzās tikai vēlu vakarā, brīvā laika nebija daudz. "Tikai pēdējā dienā nedaudz pastaigājām pa Erevānu, izbaudot tās gaisotni. Pirmajā vakarā, kad iebraucām, Armēnijas galvaspilsētā notika demonstrācijas, redzējām daudz policijas. Sajūtas bija sirreālas, jo mēs neko tādu nepazīstām. Savukārt armēni nesenā pagātnē piedzīvojuši karu un nemierus. Viņi ļoti uzmanīgi sekot līdzi politiskajām norisēm valstī. Mūsu moderatore jokoja, ka Armēnijā katru rītu pamostas trīs ar pusi miljoni prezidentu, jo visi zina, kā labāk vadīt valsti. Vēl joprojām bija jūtamas arī 1988.gada postōšas zemestrices sekas, jo vietām saglabājušās ēku drupas," iespāidos dalās Gunita.

No Baltkrievijas un Ukrainas pārstāvjiem latvietes daudz uzzināja par patieso situāciju viņu zemēs. "Sapratām, ka,

legūtas jaunas zināšanas. Visi dalībnieki saņēma Eiropas Savienības "Youthpass" jeb sertifikātu par dalību šajās apmācībās.

Seminārs noslēdzies, bet sadarbība turpināsies. Viesojoties Armēnijā, Latvijas pārstāves ieguva daudz jaunu pazīju un dabināja kontaktus sadarbībai nākotnē. Viņas uzsvēra, ka ir ārkārtīgi būtiski izjust saikni ar citiem Eiropas jauniešiem un pārzināt jaunākās tendences darbā ar jaunatni.

salidzinot ar šo valstu jauniešiem, mums jārūpējas tikai par ikdienišķām lietām. Turpretim viņi cīnās par vārda brīvību. Šo jauniešu prezentācijās papilnam varējām izjust šo sāpi," atceras Latvijas pārstāve. Viņa izdarīja vēl vienu secinājumu: "Pēc sarunām ar šo valstu pārstāvjiem sapratu, ka mūsu mediju pasniegtās informācijas ticamības procents ir diezgan augsts." Savukārt pandēmijas ierobežojumi, lai arī saslimstība tur ir liela, Armēnijā nebija jūtami, piebilst Gunita: "Maskas vajadzēja Valkā gan telpās, gan uz ielas. Taču nekādu ierobežojumu veikalā vai iestāžu apmeklēšanā nebija. Darbojās arī opera un citas kultūras iestādes."

Kā šī brauciens galveno ieguvumu Gunita min iespēju satikties ar citu valstu pārstāvjiem, apmainīties ar pieredzi un nodibināt jaunus kontaktus. Taču atgriezties mājās vienmēr ir patīkami. Īpašu prieku, iebraucot Latvijā, jaunatnes darbiniečem sagādāja tikko uzsniņušais sniegs un apkārt jūtamās Ziemassvētku gaidīšanas noskaņas.

Visi jaunieši ir līdzīgi

"Tā kā mans darbs saistīts ar bērniem un jauniešiem, saskaņājumu jēgu doties šajā brauciensā. Apmācības mērķis bija apgūt spēles balstītu neformālo izglītību. Spēles elementus, tādus kā simulācijas, lomu spēles un daudzas citas, kas izveidotas,

lai bagātinātu metodoloģiju un caur prieku iegūtu zināšanas, izmantojām arī formālajā izglītībā. Priecājos arī par jaunizveidotajiem kontaktiem un draudzību ar bērnu un jauniešu centra darbiniecēm Gunitu un Agnesi. Tā bija arī lieliska iespēja iepazīt citu, šajā gadījumā Armēnijas, kultūru. Baudījām viņu virtuvi, kas ir atšķirīga no mūsējās, iepazinām arhitektūru un vēsturi. Uzzinājām, ka pēc zemestrīces Gyumri pilsēta tika pilnībā izpostīta, tāpēc tur nav augstu celtņu. Tā bija arī iespēja praktizēt savas angļu valodas zināšanas, nevienam no 11 dalībvalstu pārstāvjiem tā nebija dzimtā valoda. Aizkustinoši bija kultūras vakari, kuros ar lielu patriotismu jaunieši prezentēja savas valstis. Piemēram, baltkrievi stāstīja, kā viņi sapņo par vārda brīvību. Paplašinot savu redzesloku, bija nozīmīgi uzzināt, kas citu valstu jauniešiem ir svarīgi, kas viņus aizrauj, par ko viņi domā, vai viņi līdzinās Latvijas jauniešiem? Secināju, ka visi jaunieši ir līdzīgi. Mums būtu jānostiprinās savās patriotiskajās izjūtās, jālepojas ar savu valsti un kultūru. Visumā brauciens bija iespaidīgs un vērtīgs. Noteikti ieteiktu ikvienam, iepazīstot citas kultūras un, aizgūstot kaut ko jaunu, papildināt savas zināšanas, prasmes un iemaņas," iespāidos par izglītojošo braucienu uz Armēniju dalās Žanna Maksimova.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Hobijs pārtop par darbu

No pedagoģes par muzejpedagoģi

Kopš vasaras Baltinavas muzejā ir jauna darbiniece, muzejpedagoģe jeb izglītojošā darba un darba ar apmeklētājiem speciāliste ANITA LOČMELE. Liela daļa lasītāju viņu pazīst kā Baltinavas vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotāju, dramatiskā kolektīva un amatierteātra "Palādas" režisors, daudzpusīgu personību. Nu, lūk, arī vēl šis! Raksturojot notikušo, Anita teic: "Katram no mums ir hobijs un ir profesija." Šoreiz mazliet par to, kā hobijs ir pārtapis par profesiju.

Skolā nostrādājāt 35 gadus. Kā radās doma mainīt skolotājas profesiju un darbavietu pēc tik ilgiem pedagoģiskajā vidē pavadītiem gadiem?

-Es jau labu laiku domāju par iešanu prom no skolas, jo izglītības sistēmā valda liela neskaidrība, sāk izzust pamats, uz ko visu balstīt. Ja nav mājai laba pamata, nav arī labas būves. Ievieš jauno izglītības modeli, bet mācību grāmatu nav, viss ir nepārdomāts, sasteigts, ko es labāk nekomētēšu. Es to vairs negribu, gribu no šīs spēles izstāties, lai gan vēl joprojām skolā vienu stundu nedēļā mācu teātra mākslu. Iespējams, vēl turpinātu strādāt skolā, jo Baltinavā līdz šim nebija nekādu darba iespēju. Un tad radās šis te jaunais piedāvājums. Baltinavas novada dome vasaras sākumā, vēl pirms pašvaldību vēlšanām, izsludināja muzejpedagoga vakanci. Pieteicos uz to, izturēju konkursu (šķiet, bijām pieteikušies četri kandidāti) un mani apstiprināja.

Vai pieteicāties uz šo vakanci, lai tikai mainītu darbu?

-Nē! Mani interesē vēsture, aizrauj dažādi pētījumi, tas ir vēl viens mans hobijs. Es taču esmu savākusi vēsturisko materiālu par savu dzimto ciemu un blakus ciemiem, 2010.gadā notika šo ciemu salidojums. Man tā ir sirdslieta. Man patīk vākt, apkopot, pētīt, sistematizēt. Šī interese man sākās ap gadiem 28. Jā, vēsture man patika, ģeogrāfija patika, grāmatas lasīt patika. Kad cilvēkam kaut kas ir jāizvēlas, viņš izvēlas kaut ko vienu, bet pēc tam rodas arī citas intereses vai nāk līdzi iepriekšējās.

Kādi ir Jūsu jaunie amata pienākumi?

-Muzejpedagoģa amata pienākumi ir plānot, vadīt, nodrošināt Baltinavas muzeja izglītojošo un komunikācijas darbu. Sniegt informāciju sabiedrībai par muzeja savāktajiem materiāliem, kas glabā pagasta vēsturi. Tas nozīmē sadarbību ar skolu, sabiedrību, realizējot dažādus projektus, organizējot meistardarbīcas un citus pasākumus. Darāmā pietiek! Lai organizētu darbnīcas ar lielu dalībnieku skaitu, nepieciešami lieli līdzekļi, bet mazākas darbnīcas varam organizēt. Nesen rakstīja par Ziemeļlatgales bēru tradīcijām Baltinavā, kad tantiņas bēru vainagiem gatavoja un lika tajos parafīna puķes. Uzrakstīju par to feisbukā, un cilvēki atcerējās, atsaucās, izteica priekšlikumu pamēģināt,-nē, ne jau bēru vainagiem, protams. Muzejs šo nodarbi ieplānoja nāka-

majam gadam.

Kas izdarīts, kopš esat muzeja darbiniece?

-Tikko pa grupām sašķiroju Ziemassvētku atklātnes, uzrakstīju nelielu secinājumu par savu pētījumu, kā tās rakstītas, gadiem ejot. Sagatavoju Ziemassvētku apsveikumu izstādi. Došu ziņu feisbukā un aicināšu iedzīvotājus ar pirmdienu, 6.decembri, apmeklēt šo izstādi muzejā. Mums ir, ko parādīt, jo tās ir atklātnes no 1927. līdz 2020.gadam. Strādājam "zaļajā režīmā". Liela daļa Ziemassvētku apsveikumu sūtīti Baltinavas pagastam kopš 90-tajiem gadiem.

Muzejā nonācis arī mūžībā aizgājušā Baltinavas Romas katoļu draudzes prāvesta Jāņa Svilāna albums, kurā sakrātas Ziemassvētku apsveikumu atklātnes no 1927. līdz 1940.gadam, arī 70.gadu apsveikumi. Gaidisim jūs ar smaržīgu liepziņu tēju un pēc vasaras smaržojošu ievārijumu, tad arī varēs nesteidzīgi apskatīt izliktos attēlus.

Strādāju pie viena milzīga "projekta" par ciemiem (pati izdomāju un pati daru!), lai Dievs dod spēku un izturību nākamajā gadā to pabeigt! Mums ir Joti daudz intervju ar cilvēkiem. Mēs ar Antru Keišu, muzeja vadītāju, vasarā un rudenī braucām pa Baltinavu un uz laukiem. Es – pie stūres, Antra sēdeja aizmugurē un pierakstīja. Mēs nēmām mašīnā vecus cilvēkus, kuri vairs nevar lāgā paitet, un vadājām viņus pa ielām, tādējādi viņi atcerējās, kas agrāk atradās tanī vai citā mājā, kas tur dzīvoja. Braucām uz laukiem, kur, iegādājoties zemi, vecās mājas tiek nostumtas ar traktoriem un vietas nolīdzinātas. Taču katrai mājai ir sava vēsturiskā vērtība! Fotografējam to, kas vēl palicis.

Ik pa laikam, trīs līdz četras reizes mēnesī, feisbukā ievietoju senās fotogrāfijas, kas stāsta par notikumiem Baltinavā un Baltinavas cilvēkiem. Tā ir retrospekcija pagātnē, bet tieši šie cilvēki jau arī veido mūsu pagasta seju.

Par kuru laika posmu vēsturisko materiālu ir vairāk, par kuru – mazāk?

-Vairāk materiālu ir par Latvijas brīvvalsts laiku, pēckara gadiem, bet līdz 1900.gadam materiālu ir maz. Tas nozīmē, ka man būs jādodas uz arhīviem, jāsēž un jāmeklē, kas būs sarežģīti. Tanī laikā Baltinava atradās Krievijas gubernijā, un noteikti daudz materiālu ir arī Krievijas arhīvos. Ja brauc uz arhīvu, līdzīgi noteikti jābūt sagatavotam skenerim, nelielam, portatīvajam, jo to visu pierakstīt ar roku nav iespējams.

Šajā laikā, kopš esat muzeja, ir nācies vadīt arī kādu ekskursiju?

-Kopš 12.augusta, kad sāku strādāt, esmu vadījusi divas ekskursijas. Lai cilvēkiem stāstītu Baltinavas vēsturi, ir jāzina fakti, tādējā, sākat strādāt, divas nedēļas lasīju dažādus materiālus. Darba nav mazāk kā skolā, izņemot vienīgi to, ka tagad nevajag labot burtnīcas, jo, strādājot skolā, tās laboju vakaros un no rītiem – tur tā atšķirība.

Vai tā sauktas tiesas nams Baltinavā tagad arī ir muzeja pārziņā?

Foto - no personīgā arhīva

Sniegs uzkritis. Briņot baltas sniega kupenas, gribas domāt par Ziemassvētkiem, par sen pagājušiem laikiem, par lietām, kas par to liecina. Kur tās meklēt?! Muzejā noteikti mūs uzrunās pagātnes liecības, ja tādas nav saglabājušās mājās,- pārliecināta Baltinavas muzejpedagoģe Anita Ločmele.

-Nē. Bijušais tiesas nams ir kultūras nama un kultūras darba organizatores pārziņā. Taču vēsturiskais materiāls neapšaubāmi būs jāgādā mums. Par to muzejs parūpējās, sagaidot ēkas 85 gadu jubileju. Tika sagādāti attēli un plakāti no tiesas nams svinīgās atklāšanas. Ēkai ir pagrabs, kur savulaik sēdējis dažs labs iedzīvotājs, kas bija izdarījis ne visai labas lietas. Ari to varētu izmantot, lai Baltinavā ir viens labs apskates objekts. Taču pagaidām tas ir tikai mūsu sapnis, jo visam vajadzīgi līdzekļi.

Joprojām vadāt arī dramatisko kolektīvu. Kas notiek "Palādu" dzīvē?

-Sanākam kopā vienā telpā ar maskām. No 20 dalībniekiem mums tikai divi nav vakcinējušies. Mēģinam iestudēt jaunu izrādi. Pērn, darbojoties ZOOMĀ, bijām galīgi nomocijušies: runā, runā, un pēkšni pazūd internets, pārējiem tad jāgaida, kad tas atkal parādīsies. Tāpēc Jāņu dienai mēs uzņēmām videofilmu, jo lugas iestudēšana prasa daudz lielāku laiku periodu. Pirmais reizi! Vilhelms Laganovskis mums palīdzēja, viņš filmēja. Palaidām tautā. Tagad to var skatīties "YouTube" kanālā. Videofilmas nosaukums ir "Joņu dīnas mistērijas".

Top jauns tūrisma objekts

Vēsturiskā nama jaunā elpa

Latvijas Republikas 103.gadadienās priekšvakarā Baltinavā notika svinīgs pasākums, veltīts vēsturiskās ēkas Tilžas ielā 5 jubilejai. Pirms 85 gadiem šeit iesvētīja pirmo Latvijas brīvvalsts laikā uzbūvēto tiesas namu.

Pasākumā piedalījās ne tikai Baltinavas pagasta vadība, iestāžu vadītāji un nevalstisko organizāciju pārstāvji, bet arī Balvu novada domes vadība un deputi. Sabiedrisko attiecību speciāliste Madara Silīna vēstīja: "Toreiz, atklājot ēku, tiesnesis Hermanis Apsītis teica nozīmīgus vārdus: "Šādu labu darbu esam darījuši, celdami jaunu, skaistu tiesas celtni šīm attālajā zemes stūri." Savukārt tagad muzejpedagoģe Anita Ločmele klātesošos ieveda vēsturiskā noskaņā, informējot par tiesas nama darbību un pārvērtībām līdz šim brīdim. Ēka kā tiesas nama darbojās līdz 1944.gadam. Kopš 1945.gada namā atradās krievu astoņgadīgā skola, taču pēc tam – Baltinavas vidusskolas internāts. Vēlāk, samazinoties internātā paliekošo bērnu skaitam, šeit notika darbmācības stundas

zēniem, mācījās arī sagatavošanas klases grupīnas. Pamatīgas vizuālās pārvērtības tiesa nams piedzīvoja 2004.gadā, kad ar toreizējā Baltinavas pagasta padomes priekšsēdētāja Jevgēnija Zelča iniciatīvu namam tika veikts ārejās fasādes kosmētiskais remonts, nomainīts jumts, sakārtota kanalizācijas sistēma. Šogad, kad tiesas namam aprīt 85.gadskārtā, baltinavieši paveikuši lielu darbu – trīs mēnešu laikā šīs ēkas telpas sakārtotas, lai varētu uzsākt jaunu darbību. Ēkā ir atvērts radošais centrs, kurā aktīvi darbojas Baltinavas audēju pulciņš, vadītāja Iveta Gabrāne, ir telpas rokdarbniekiem, izveidota telpa tradicionālajai tautas muzicēšanai.

Baltinavas pagasta pārvaldes vadītāja Sarmīte Tabore šo ēku novērtē kā jaunu objektu Baltinavas tūrisma kartē, kur būs iespējams piestāt un uzzināt par Latvijas brīvvalsts vēsturi tālajā pierobežā. Tiesa, lai nams taptu par tūrisma objektu un tajā būtu interesanti uzturēties un darboties, tagadējiem nama apsaimniekotājiem te jāiegulda vēl daudz darba un līdzekļu.

Foto - I.Krakopa

Bijušais tiesas nams Baltinavā. Šogad aprītēja 85 gadi, kopš ēka uzcelta un iesvētīta. Laika gaitā te atradusies skola, internāts. Tagad te būs radošais centrs. Baltinavieši to cer izveidot kā tūrisma objektu.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Jaundzimušie

Reizē plānoja kāzas un bērniņu. 26.novembrī pulksten 19.53 piedzima puika. Svars – 3,600kg, garums 53cm. Puisēna vecākiem Aigai un Atim Iljanoviem no Balviem šis ir pirmais bērniņš. Jaunā māmiņa atklāj,- jau kopš pirmajām grūtniecības dienām viņai bija sajūta, ka būs puika. Un tā arī notika – otrajā ultrasonogrāfijā daktere Aigas intūciju apstiprināja. “Gaidāmā bērniņa dzimums, protams, nebija noteicos, jo mēs ar vīru vienlīdz priečatos gan par puiku, gan meitiņu. Pats galvenais bija, lai manzulis piedzimst vesels,” teic jaunā māmiņa. Viņa pastāstīja, ka par bērniņa pieteikšanos abi ar Ati uzzināja trīs nedēļas pirms kāzām – tā bija ļoti saviļnojoša un skaista ziņa! Tad arī topošie vecāki kērās klāt pie atbildīgā vārda došanas uzdevuma. Tā kā gaidāmā mazuļa dzimums tajā brīdī vēl nebija zināms, viņi izdomāja variantu gan dēlam, gan meitai, un tie abi sākas ar burtu ‘A’. “Mūsu vārdu sākas ar burtu ‘A’, tāpēc nospriedām, ka likumsakarīgi būtu, ja arī gaidāmā bērniņa vārds sāktos ar burtu ‘A’ – ja jau visiem, tad visiem! Līdz ar to meklējām pieejamos vārdus tikai ar tādu burtu un citus variantus nemaz neizskatījām. Rezultātā nolēmām, ka mūsu dēls būs Aksels. Un jā, arī meitiņai vārds jau ir izdomāts. Mēs ļoti ceram, ka nākamā būs meita,” pastāstīja jaunie vecāki. Viņi teic, ka medīku noliktais dzemdību datums bija decembra sākumā, bet puika tomēr nolēma būt novembrēns, par ko Aiga un Atis tikai priecājas. Diemžēl epidemioloģiskās situācijas dēļ dēla dzimšanas brīdī Atis nevarēja būt klāt, taču Aiga šo situāciju uzņēma ar izpratni, piebilstot, ka vīra iztrūkumu kompensēja saprotōsais un atbalstošais dzemdību nodalas medīku kolektīvs. “Pateicoties viņiem, par dēla nākšanu pasaulē man būs tikai labas atmiņas,” apliecināja jaunā māmiņa.

Mamma četriem brašiem dēliem. 26.novembrī pulksten 14.10 piedzima puika. Svars – 4,005kg, garums 55cm. Puisēna mammai Anželai Muhinai no Jaunalūksnes pagasta šis ir ceturtais bērniņš. Jaundzimušo mājās gaida trīs brāļi – Džonatans, kuram ir 8 gadi, Vitālijs, kuram ir 5 gadi, un 2 gadus jaunais Edgars. “Gaidot ceturto mazuli, ar vīru, protams, cerējām uz meitiņu, bet jau otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē uzzinājām, ka tomēr būsim vecāki vēl vienam puikam,” stāsta Anžela. Pēc dēla nākšanas pasaulē Anžela ar vīru viņam deva vārdu Artjoms. Jaunā māmiņa apliecinā, ka ar katru nākamā dēla piedzīšanu vārda došanas process kļuva arvien sarežģītāks, tādēļ šoreiz viss notika savādāk. Abi ar vīru internetā atrada 100 populārākos zēnu vārdus, un tad Anžela lika vīram izvēlēties skaitli no 1 līdz 100. Viņš izvēlējās ciparu 21, zem kura bija rakstīts vārds Artjoms. Tā arī jaundzimušais tika pie sava vārda. “Kad piedzima Džonatans, sākumā mums bija padomā viņu saukt divos vārdos, bet es piezvanīju vīram no slimnīcas un pateicu, ka pārdomāju. Tā palikām pie Džonatana. Savukārt otrs puika piedzima vīratēva Vitālija dzimšanas dienā un pie vārda tika, pateicoties viņam. Trešajam dēlam Edgaram vārdu domājām abi ar vīru, tur mums domstarpību nebija,” apliecināja jaunā māmiņa. Viņa stāsta, ka ceturtā puikas piedzīšana ir novēlota dzimšanas dienas dāvana, kuru Anžela svin 26.novembrī. “Cerējām, ka dēls piedzims manā svētku dienā, bet nekā. Viņš izvēlējās pats savu datumu. Novembrī mūsu ģimenē ir vēl vieni šūpuļsvētki – 9.novembrī jubileju svin Džonatans, tā ka par svinību trūkumu sūdzēties nevarēsim,” smaidot teic nu jau četrū dēlu mamma.

Vēl dzimuši:

22.novembrī pulksten 14.11 piedzima meitenīte. Svars – 3,320kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Sarmīte Lērme dzīvo Cēsu novada Līgatnes pagastā.

24.novembrī pulksten 17.24 piedzima meitenīte. Svars – 2,995kg, garums 51cm. Meitenītes mamma Alīsa Serbolīna dzīvo Ludzā.

24.novembrī pulksten 22.42 piedzima puika. Svars – 3,760kg, garums 55cm. Puisēna mamma Madara Sildega-Mierīja dzīvo Balvu novada Susāju pagastā.

29.novembrī pulksten 22.49 piedzima puika. Svars – 3,740kg, garums 54cm. Puisēna mamma Gerda Bolotņikova dzīvo Balvos.

Veidosim Ziemassvētku numuru kopā!

Tuvojas Ziemassvētki – ar pārdomām, ar pārsteiguma un paldies vārdu gaidām. Lai Jums un citiem svētkus radītu ar padarīta darba sajūtu, ir īstais laiks padomāt par cilvēkiem, kuri Jums šogad darījuši labu, palīdzējuši, atbalstījuši, stiprinājuši vai vienkārši īstajā brīdī bijuši līdzās.

Es saku paldies!

Teksts publicēšanai (par ko un kam sakāt paldies)

Iesūtītāja vārds, uzvārds, adrese, tālrunis

**Nosūtiet kuponu "Vaduguns" redakcijai līdz 17. decembrim.
Jūsu paldies vārdu bez maksas publicēsim Ziemassvētku numurā.**

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

VUGD Balvu daļā jauns komandieris

Darbā iegulda visu savu sirdi

13.decembrī apritēs trīs mēneši, kopš Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģiona brigādes Balvu daļas komandiera pienākumus pilda kapteinis ALVIS ROMĀNS. Jaunais speciālists uzsver, ka ikviens darbavietā ir kolektīva kopīgās mājas, kurā pavadām lielu daļu dzīves, tādēļ svarīgi to veidot tādu, kurā ikkatrs saprotas no pusvārda un ir pienācīgi novērtēts.

A.Romāns, pēc Nikolaja Semenuka, Aleksandra Ikera, Jāņa Salmaņa, Gunta Magones, Igora Dovgana un Alekseja Kovšova, ir nu jau septītais VUGD Balvu daļas komandieris, atverot jaunu lappusi Balvu ugunsdzēsības vēsturē.

Esat 30 gadus jauns. Šķiet, Jūs varētu būt jaunākais VUGD daļas komandieris Latvijā!

-Dažkārt smejot ar humoru mēdz tu teikt, ka pārāk bezkauni jauns! Runājot nopietni, grūti spriest, vai esmu jaunākais, bet kādā no dienesta brīziem tāds noteikti biju. Lai vāi kā, Balvos esmu gan dzimis, gan arī audzis un devies skolas gaitās, absolvējot toreizējo Balvu Amatniecības vidusskolu. Laiku savā dzimtajā pilsētā pavadīju līdz mirklim, kad bija jāizlej, - turpināt mācības vai uzsākt darba gaitas. Sākotnēji nolēmu dories uz Rīgu, kur biju arī iesniedzis dokumentus studijām augstskolā. Tiesa, māca šaubas, vai izvēlētā studijas ir tas, ar ko vēlos saistīt savu nākotni. Nēmot vērā, ka tobrīd mans tēvs noslēdza darba gaitas VUGD Balvu daļā un devās izdienas pensijā, nolēmu atgriezties dzimtajā pilsētā un turpināt tēva iemīto taciņu jau otrajā paaudzē. Pēc desmit dienu apmācības sāku pildīt ugunsdzēsēja glābēja pienākumus. Savukārt pēc aptuveni pusgada devos uz Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžu Rīgā, kur trīs mēnešus apguvu ugunsdzēsēja glābēja profesiju. Atgriežoties Balvos, sapratu, ka vēlos turpināt iegūt izglītību ugunsdzēsības jomā, un atkal devos uz koledžu Rīgā, kuru pēc trīs gadiem absolvēju un ieguvu virsnieka statusu. Pēc studijām no 2014.gada dienestu turpināju VUGD Gulbenes daļā inspektora amatā, bet no 2017.gada – kā daļas komandieris, līdz šī gada septembrī kļuvu par Balvu daļas komandieri. VUGD pienākumus pildu jau 11 gadus.

Šo gadu laikā esat ne tikai mērķtiecīgi virzījies pakarjeras kāpnēm, bet arī guvis nenovērtējamu darba pieredzi. Esot gados jaunam vadītājam, svarīgas arī prasmes veidot darba attiecības ar pārējiem, tajā skaitā pieredes bagātākiem kolēģiem...

-Pirms kļuvu par Gulbenes daļas komandieri, šajā amatā bija profesionāls un ļoti prasīgs komandieris – balvenietis Raivis Pužulis. Arī pats allaž esmu tiecīs uzstādīt pēc iespējas augstāku profesionālo un darba izpildes kvalitātes latīnu. Turklat allaž esmu enerģījas pilns un ar vēlmi pavērt priekškaru arvien jaunai pieredzei un izaicinājumiem. To, ka ne tikai gribu, bet arī protu un varu, acīmredzot novērtēja arī toreizējais komandieris, kas rezultējās ar manis apstiprināšanu šajā atbildīgajā amatā. Jā, mēdz teikt, ka nāk jauna slotā, kas nu tīrīs pa savam, un tas pat nav attiecināms uz konkrētā cilvēka gadu skaitu, bet gluži vienkārši faktu, ka ir jauns vadītājs. Protams, arī dažādu paaudžu dzīves pieredze, vērtības, skatījums uz dažādām lietām vai pat savstarpēja pretestība darba kolektīvos mēdz radīt izaicinājumus, kuriem jāatrod pareiza pieeja un risinājums. Tomēr, nēmot vērā, ka darbā ieguldītu visu savu sirdi un mans galvenais mērķis ir tikai un vienīgi panākt uzlabojumus darba kolektīva dzīvē, domāju, to novērtē arī pieredzējušākie kolēģi. Vispirms allaž iedzījinos iepriekšējās sistēmas kārtībā, atstājot tos darba mehnāismus, kas sniedz augļus, bet mainot to, ko, manuprāt, var krietni uzlabot. Pirms nogriežu, vienmēr sepiņreiz nomēru. Savukārt visa pamatā ir savstarpēja komunikācija. Arī pats allaž vados pēc principa ‘sākumā runāt un tikai tad pieņemt lēmumu’. Mūsu darbavietā ir mūsu kolektīva kopējā māja, kurā pavadām lielu daļu savas dzīves. Tāds ir mans darba galvenais motīvs, ko vēlos iedzīvināt arī savā kolektīvā.

Kādi bija pirmie darbi, pie kuriem kērāties klāt VUGD Balvu daļā?

-Kā jau minēju, galvenais uzsvars ir nevis kaut ko radikāli mainīt, bet gan – kā varu palidzēt uzlabot. Sākot darbu Balvos, teju katru dienu gāju pie dežūrmairiņām, lai kopīgi izrunātu aktuālos un arī problemātiskos jautājumus. Jautājumus, kurus uzskatīju par primāriem, uzrakstīju arī uz lapas, lai nekas netiktu aizmirsts. Komunicēju arī ar pašvaldību, VUGD vadību, citām institūcijām, kā arī jautājumus risinām

Foto - no personīgā arhīva

Alvis Romāns. VUGD Balvu daļas komandieris ir jaunā statusā ne tikai darba, bet arī ģimenes dzīvē. Šovasar A.Romāns ar sievu Žannu kļuva par laimīgiem vecākiem jaundzimušajam, un, kā stāsta viņš pats, laika pavadīšana ar bērniņu ir viņa otrā dežūra. Vai arī pirmdzīmtais kādreiz kļūs par ugunsdzēsēju glābēju? Ja liktenis patiešām tā lems, tā jau būs ugunsdzēsēju glābēju dinastija trešajā paaudzē! Tīkmēr A.Romāns ar smaidu sejā ikvienam atgādina vienkāršu, bet patiesu lietu, ko savulaik dzīve iemācījusi arī pašam: “Nekad nesaki ‘nekad’!”

iekšēji. Jāteic, atšķirība starp darbu Gulbenē un Balvos bija jūtama, jo ir lietas, kas tiek organizētas citādāk. Ierodoties Balvu daļā, bija jāiepazīstas ar šeit esošajiem apstākļiem, prasībām, resursiem, tehniskajām iespējām un pārraudzības teritorijas kopējo specifiku. Protams, liela daļa Balvos strādājošo kolēģu jau bija zināmi iepriekš. Jebkurā gadījumā darba un izaicinājumu netrūkst, un man tas ļoti patīk.

VUGD vadība publiski paužusi, ka darba kvalitāti ieteikmē nepietiekamais, daļēji novecojušais tehniskais nodrošinājums un kopējā infrastruktūra, kurai nepieciešami uzlabojumi. Kā situāciju šajā ziņā vērtējat Balvu daļā? Piemēram, Gulbenē ugunsdzēsības depo ir labiekārtots...

-Gulbenē nav uzbrūvēts pilnībā jauns depo, bet pielāgots ugunsdzēsēju glābēju vajadzībām. Balvu daļā ir nepieciešamība pēc garāžu un to vārtu rekonstrukcijas, jo jaunā tehnika ir ne tikai jaudīgāka, efektīvāka un ātrāka, bet arī izmēros lielāka, tādēļ tai jāparedz atbilstošas telpas. Līdz ar to, lai nepiemērotu telpu dēļ nezaudētu iespēju saņemt jaunu tehniku, strādājam un esam uzrakstījuši lūgumu, lai nākamā gada budžetā rastu risinājumu attiecīgiem remontdarbiem. Nepieciešams arī telpu kosmētiskais remonts, lai gan soli pa solim arī tās tiek atjaunotas. Kopumā Balvu daļā tie specializētie transportlidzekļi, kurus pamatā izmanto izsaukumos, ir salīdzinoši jauni un ar tiem problēmu nav. Rezerves automāšina – padomju laika “ZIL” – gan, protams, ir tehniski un morāli novecojusi. Šajā ziņā vissliktākā situācija ir Viļakas posteni, kur ir tikai “ZIL”. Šī problēma atkal atdurās pret to, ka Viļakas posteni nav piemerotu telpu, lai tur mājas rastu jauns, moderns transportlidzeklis. Kā zināms, reģionos plānots arī uzsākt Katastrofu pārvaldības centru būvniecību pēc ugunsdzēsēju depo tipa. Citviet būvniecība jau uzsākta, to iecerēts darīt arī Balvos, vienā ēkā izvietojot vairākus dienestus. Kad tas varētu realizēties, gan vēl nav zināms. Jebkurā gadījumā tas viennozīmīgi būtu plats solis pretā attīstībai.

VUGD publicētie dati liecina, ka uz 15.novembri dienestā visā Latvijā 92,4% nodarbināto bija vakcinējušies, bet no darba pildīšanas atstādināti 17 cilvēki. Kā darbs Covid-19 apstākļos norit Balvu daļā?

-Varu runāt kopējā kontekstā, bet salīdzinoši līdzīga situācija ir visā valstī – Balvu daļa nav izņēmums. Sākotnēji nācās pielāgot dežūrmairiņu darbu, tika izveidoti tā dēvētie *burbuļi*, kad maiņas viena ar otru nesatikās, kā arī veikti citi nepieciešami pasākumi. Šobrīd Balvu daļā Covid-19 ir veiksmīgi pārvarēts un ar darba organizāciju problēmu nav. Arī iedzīvotājiem nav vērts uztraukties. Tomēr, ja arī Balvu daļā

notiktu pēkšņs Covid-19 uzplaiksnījums, nekavējoties notiktu resursu organizēšana no citām tuvākajām struktūrvienībām, un Balvu pilsēta nekādā gadījumā nepaliku bez VUGD dežurējošā personāla. Jāpiebilst, ka šobrīd Balvu daļā ir divas vakantas ugunsdzēsēju glābēju štata vienības, kuras šomēnes plānots aizpildīt. Jāteic, mēs nevaram sūdzēties par pretendēntu skaitu. Kad pēdējo reizi oktobrī veicām atlasi uz ugunsdzēsēju glābēju amatū, uz vienu vakantu vietu bija deviņi kandidāti. Interese ir ļoti liela – pat neskatoties uz to, ka darbinieku atlases konkursus nebija izsludināts medijos.

Atceraties savu pirmo izsaukumu uz ugunsgrēku?

-Atceros gan! Ar humoru varu teikt, ka katram ugunsdzēsējam glābējam pirmajam izsaukumam droši vien vajadzētu asocieties ar jautājumu: “Un kas man tagad jādara?” Kā zināms, teorija ir viena lieta, bet prakse – pavisam kas cits. Tas bija Rugāju pagastā, dega māja. Ārā valdīja pamatīgs sals, putenis, visapkārt lielas sniega kuperas. Māja atradās absolūti nepiebraucamā vietā, tādēļ apmēram kilometru nācās mērot kājām, līdzi ķēdot nepieciešamo, lai uzsāktu ugunsgrēka dzēšanu. Notikuma vietā pavadījām apmēram sešas stundas. Kad ugunsnelaime tika likvidēta, ugunsdzēsēju glābēju vidū ir tradīcija darbinieku, kuram tas bijis viņa pirmais izsaukums, apliet ar ūdeni. Tā uz sevis izjutu pamatīgu ūdens devu, un tas nekas, ka tobrīd ārā valdīja spēlonis! Protams, uz mana formas tērpā izveidojās pamatīga ledus kārta! Devāmies atpakaļ uz depo, un pēc pavisam neilga brīža atkal bija izsaukums uz degošu māju, nu jau Viļakā. Šoreiz gan mani iesvētīt vairs nevajadzēja, jo tāpat jau biju pārkārts ar ledu, turklāt biju arī kļuvis par pilnvērtīgu ugunsdzēsēju glābēju. Tādas, lūk, tradīcijas, kas, spītējot laika apstākļiem, pastāv joprojām. Protams, tas viss ir otrajā plānā, jo galvenais uzdevums ir palidzēt cilvēkiem.

Nācies piedzīvot arī traģiskus notikumus?

-Atmiņā vienmēr paliks lielveikala “Maxima” sagrūšana Rīgā, kurā dzīvību zaudēja 54 cilvēki, tajā skaitā trīs ugunsdzēsēji glābēji... Tobrīd mācījos Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžā un kā kadeti pieteicāmies ierasties notikuma vietā. Mūs norikoja konkrētu darbu veikšanai darba iecirknos. Tur bijām līdz pat rīta gaismai.

Kādus vārdus vēlētos veltīt savam jaunajam darba kolektīvam?

-Galvenais atslēgas vārds ir ‘cieņa’. Ja tā būs, jebkurš jautājums ir risināms, un nebūs lietu, ko mēs kopīgi nevarēsim paveikt. Mūsu primārais uzdevums ir sniegt kvalitatīvu pakalpojumu Balvu novada iedzīvotājiem. Tas ir vienīgais iemesls, kādēļ mēs katru dienu mērojam ceļu uz savu darbavietu un ġerbjam formas tērpā. Turpināsim strādāt un darīsim to ar vislabāko sirdsapziņu!

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Balvu novada domē

25.novembra sēdes lēmumi

Nodod īpašumus bez atlīdzības valstij

Nolēma nodot bez atlīdzības valstij Zemkopības ministrijas personā Balvu novada pašvaldības nekustamo īpašumu "Ceļš Ezernieki - Stradi" Rugāju pagastā, kas sastāv no trīs zemes vienībām 5,92 ha, 7,85 ha un 7,74 ha platībā, Meža likumā noteiktās, valstij piekrītošās un piederošās meža zemes apsaimniekošanas un aizsardzības nodrošināšanai. Tāpat nodos bez atlīdzības valstij Zemkopības ministrijas personā Balvu novada pašvaldības nekustamo īpašumu "Ceļš Mierini" Rugāju pagastā, kas sastāv no sešām zemes vienībām 6,34 ha, 10,66 ha, 1,74 ha, 0,46 ha, 1,53 ha un 7,53 ha platībā, Meža likumā noteiktās, valstij piekrītošās un piederošās meža zemes apsaimniekošanas un aizsardzības nodrošināšanai. Nodos arī bez atlīdzības valstij Zemkopības ministrijas personā Balvu novada pašvaldības nekustamo īpašumu "Ceļš Sita - Stradi 3. posms" Rugāju pagastā, kas sastāv no vienas zemes vienības 4,06 ha platībā un inženierbūves, Meža likumā noteiktās, valstij piekrītošās un piederošās meža zemes apsaimniekošanas un aizsardzības nodrošināšanai. Noteica pienākumu valstij tai nodoto nekustamo īpašumu, ja tas vairs netiek izmantots lēnumā noteikto valsts pārvaldes funkciju veikšanai, bez atlīdzības nodot atpakaļ pašvaldībai.

Pagarina telpu nomas līgumus

Pagarināja 2016.gada 6.aprīlī noslēgto Nedzīvojamo telpu nomas līgumu ar Nodarbinātības valsts aģentūru par Balvu novada pašvaldībai piederošo nedzīvojamo telpu Bērzpils ielā 2A, Balvos, ar kopējo platību 54,2 m² nomu uz pieciem gadiem. Tāpat slēgs ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu nedzīvojamo telpu nomas līgumu par nedzīvojamām telpām Parka ielā 2, Viļakā, 87,60 m² platībā par pirms-slimnīcas etapa neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas funkciju nodrošināšanu uz pieciem gadiem.

Rikos izsoles

Nolēma atsavināt atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nekustamo īpašumu "Laukgaili" Baltinavas pagastā, kas sastāv no zemes vienības 1,49 ha platībā. Apstiprināja nekustamā īpašuma sākumcenu – EUR 3 470. Atsavinās atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nekustamo īpašumu "Augstienes" Baltinavas pagastā, kas sastāv no zemes vienības 3,13 ha platībā. Apstiprināja nekustamā īpašuma sākumcenu – EUR 5 765. Atsavinās atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nekustamo īpašumu "Šalkas" Baltinavas pagastā, kas sastāv no zemes vienības 2,49 ha platībā. Apstiprināja nekustamā īpašuma sākumcenu – EUR 5 881. Atsavinās atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nekustamo īpašumu - dzīvokli Nr.8 Bērzpils ielā 6, Balvos, kas sastāv no divistabu dzīvokļa 41,2 m² platībā. Apstiprināja nekustamā īpašuma sākumcenu EUR 3884.

Apstiprina izsoles tiesību projektu

Apstiprināja Balvu novada pašvaldības nekustamā īpašuma "Rosība" Lazdukalna pagastā, kas sastāv no zemes vienības daļas 1886,46 m² platībā un cieta seguma (asfalta) laukuma 1886,46 m² platībā nomas tiesību izsoles noteikumu projektu. Apstiprināja nomas objekta nomas maksas nosacīto sākumcenu – EUR 540 gadā bez pievienotās vērtības nodokļa.

Nodos atsavināšanai automašīnu

Nolēma nodot atsavināšanai Balvu novada pašvaldībai piederošo vieglo automašīnu VOLVO V70, izlaiduma gads 1999.

Apstiprina centrādi

Apstiprināja Balvu novada Sociālās pārvaldes sniegto sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas maksas pakalpojumu centrādi.

Samazina vecāku līdzfinansējuma maksu

Samazināja vecāku līdzfinansējuma maksu 50% apmērā Balvu novada profesionālās ievirzes izglītības iestādēs: Baltinavas Mūzikas un māksla skola, Balvu Mūzikas skola, Balvu Mākslas skola, Viļakas Mūzikas un mākslas skola, Balvu Sporta skola. Samazinājums piemērojams ar 2021.gada 1.novembri un ir spēkā līdz 2021.gada 31.decembrim. Uzdeva Baltinavas Mūzikas un māksla skolas, Balvu Mūzikas skolas, Balvu Mākslas skolas, Viļakas Mūzikas un mākslas skolas un Balvu Sporta skolas direktoriem informēt izglītojamo likumiskos pārstāvju par pieņemto lēmumu.

Pieņem saistošo noteikumu projektu

Pieņema saistošo noteikumu "Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanas kārtību Balvu novadā" projektu, kas nosaka kārtību, kādā tiek piešķirti atvieglojumi noteikumos noteiktām nodokļu maksātāju kategorijām. Tās

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu.
Atbildes gaidām līdz 25.decembrim.

12.kārta

Novembra mīklu atrisināja: A.Ruduks, Z.Pulča, J.Baranova, J.Pošeika, I.Saidāne (Balvi), I.Svilāne (Lazdukalns), A.Mičule (Tilža), D.Zelča (Krišjāņu pagasts).

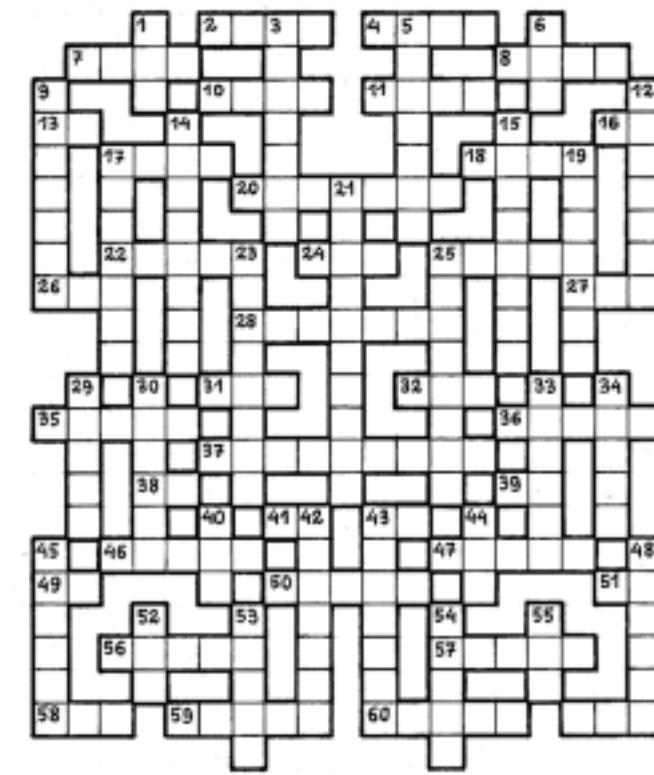
Par novembra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem INGA SAIDĀNE no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Sastādīja G.Gruziņa

Mīklu sērija "Pagasti - 19"

Horizontāli: 2. Pilsēta, kurā mūsdienās ietilpst daļa Dreiliņu p. 4. Kura p. teritorija mūsdienās ietilpst Sēļu, Amatas, Ipiķu p.? 7. Kurā Madonas aprīņķa p. 1930.gadā bija 1 787 iedzīvotāji, to skaitā 1 535 vācieši? 8. Viens no ciemiem, kas izveidots Cēsu p. 1945.gadā. 10. Viens no p. (p. centrs), kurā mūsdienās ietilpst Dzirciema p. 11. Viens no p. (p. centrs), kurā mūsdienās ietilpst Dzērves p. 13. Personas vietniekvārds. 16. Apstiprinājuma partikula. 17. Līmeniska jumta plakņu savienojuma šķautne. 18. Izsauksmes vārds. 20. Par kādu p. pārdēvēts Čīnas p. (agrāk – ciems) 1990.gadā? 22. Kura p. teritorija mūsdienās ietilpst Lejasciema, Virešu, Trapenes p.? 24. Smalcina dzirnavās. 25. Viens no p. (p. centrs), kurā ietilpst daļa no bijušā Cēsu p. 26. Partikula. 27. Nominatīva jautājums. 28. Oficiāla atļauja kādai darbībai, izmantošanai, piederēšanai. 31. Vēlējuma partikula. 32. Veidot kamolu. 35. Putnu mazulis. 36. Trauki maizes mīklas gatavošanai. 37. P. Madonas aprīņķi – līdz 1949.gadam, rajons – no 1949.gada 31.decembra līdz 1956.gada 7.decembrim, mūsdienās – p. 38. Nots. 41. Izsauksmes vārds. 43. Nots. 46. Viens no p., kurā mūsdienās ietilpst bijušais Dauguļu p. 47. Kurā Cēsu aprīņķa p. 1935.gadā 70,3% iedzīvotāji bija latvieši, 26,6% - vācieši. 49. Pastāv, eksistē. 50. Personu apliecinoši dokumenti. 51. Personas vietniekvārds. 56. Kuru p. 1925.gadā pievienoja Kuldīgas p.? 57. Viens no ciemiem, kas izveidots Grostonas p. 1945.gadā. 58. Nots. 59. P. Rīgas aprīņķi, kura daļa mūsdienās ietilpst Ķekavas p. 60. Viens no ciemiem, kas izveidots Grenču p. 1945.gadā. 61. Starptautisks briesmu signāls.

Vertikāli: 1. Olīvu dzimtas koki. 3. Kurā p. 1945.gadā izveidots Līčulauku ciems? 5. Kurš Cēsu rajona p. 2000.gadā apvienots ar Amatas p., izveidojot Amatas novadu? 6. Nākamajā dienā. 9. Kurā aprīņķi (aprīņķa centrs) atradās Džūkstes-Pienavas (no 1925.gada – Džūkstes) p.? 12. Grienvaldes p. nosaukums pēc 1925.gada. 14. Mazzalves p. nosaukums līdz 1925.gadam. 15. Kurā p. 1945.gadā izveidoja Tīnūžu ciemu (agrāk – muiža)? 17. Kurā aprīņķi (aprīņķa centrs) ietilpa Cieceres p. 1927.gadā? 19. Kurā aprīņķi (aprīņķa centrs) ietilpa Domopoles p. robežpagasts – Bikavas p. 1924.gadā? 21. Skaistas p. nosaukums līdz 1925.gadam? 23. Emburgas p. nosaukums pēc 1925.gada. 25. Eķengrāves nosaukums pēc 1925.gada. 29. Viens no ciemiem, kas izveidots Gatartas p. 1945.gadā. 30. Kuru p. (p. centrs) 1936.gadā pievienoja Jumurdas p.? 33. Kurā aprīņķi (aprīņķa centrs) 1940.gadā atradās Gauru p.? 34. Kurā aprīņķi (aprīņķa centrs) ietilpa Cirgaļu p. 1935.gadā? 40. Grašu p. robežpagasts. 42. Mujānu p. nosaukums līdz 1925.gadam. 43. Kurā aprīņķi (aprīņķa centrs) 1935.gadā atradās Durbes p.? 44. Personas vietniekvārds. 45. Eversmužas p. nosaukums pēc 1925.gada. 48. Kura p. teritorija mūsdienās ietilpst Liepupes un Skultes p.? 52. Liels laika posms. 53. Bērnu pieskatītāja. 54. Aizjūga piederums. 55. Starptautiska organizācija, kurā Latviju uzņēma 1991.gada 17.septembrī.

Novembra mīklas ("Pagasti - 18") atrisinājums

Horizontāli: 1. Glūdas. 5. Bērzes. 8. Efeja. 10. Bormaņu. 13. Akas. 14. Mēra. 16. Rauna. 19. Dace. 20. Lats. 21. Bauskas. 24. Ala. 27. Bātas. 28. Bejas. 29. Panemunes. 30. Ceļ. 31. Sen. 32. Bučauskas. 37. Bokovas. 38. Ilūkste. 40. Gudenieku. 41. Rēzekne.

Vertikāli: 1. Gauru. 2. Dod. 3. Sekot. 4. Re. 5. Bauņu. 6. Rīt. 7. Sējas. 9. Nīkrāces. 11. Mārupes. 12. Biržgalja. 19. Codes. 16. Rīga. 17. Agra. 18. Cēsis. 21. Bikavas. 22. Silenes. 23. Abrenes. 25. Leimaņu. 26. Īslīces. 33. Abra. 34. Ēka. 35. Osa. 36. Jeru. 39. Ance.

Uzdod pildit vadītājas pienākumus

Uzdeva Balvu novada Bērnu un jauniešu centra jaunatnes lietu speciālistei Agnesei Puļčai pildīt Balvu novada Bērnu un jauniešu centra vadītājas pienākumus līdz Balvu novada Bērnu un jauniešu centra vadītāja (uz noteiktu laiku) iecelšanai.

Atbrīvo no amata

Atbrīvoja Guntaru Loginu no Balvu novada Uzņēmējdarbības veicināšanas komisijas locekļa amata ar 2021.gada 30.novembri. Atstādināja Allu Dujko no Balvu novada Dzīvokļu komisijas locekļa amata uz laiku līdz dienai, kad tiek uzrādīts derīgs sadarbīspējīgs sertifikāts, kas apliecinā personas epidemioloģisko drošību Covid-19 infekcijas gadījumā, bet ne ilgāk kā līdz 2022.gada 14.februārim. Atstādināja Andi Kašu no Balvu novada Zemes lietu un vides jautājumu komisijas locekļa amata un Balvu novada Uzņēmējdarbības veicināšanas komisijas locekļa amata uz laiku līdz dienai, kad tiek uzrādīts derīgs sadarbīspējīgs sertifikāts, kas apliecinā personas epidemioloģisko drošību Covid-19 infekcijas gadījumā, bet ne ilgāk kā līdz 2022.gada 14.februārim.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Informē VUGD

Ārējā adventes laikā!

Veido krāšņu un drošu adventes vainagu!

Levieto vainagā stabilus un nedegošus sveču turētājus

Nepieļauj sveču liesmu nonākšanu saskarē ar degtspējīgiem vainaga materiāliem vai dekorācijām

Neatstāj degošas sveces bez uzraudzības!

- Dodoties prom no telpām vai pirms gulētiešanas, pārliecīnes, ka sveces ir nodzēstas!

Atceries!

- Jo ilgāk adventes vainags vai eglīte atrodas mājoklī, jo sausāki un degtspējīgāki tie kļūst!

Darbspējīgs detektors palīdzēs pamanīt arī degošu sveču izraisītu ugunsgrēku. **Uzstādi mājoklī dūmu detektoru!**

VUGD novēr mierigu un satīcīgu adventes laiku!

Ja notikusi nelaimē un vajadzīga operatīvo dienestu palīdzība, nekavējoties zvaniet 112!

112 Zvani

Bez uzraudzības atstātu degošu sveču, adventes vainagu vai eglītu izraisīti ugunsgrēki

2020.	līdz 20.11.2021.
20	19
4	1
2	5
5	cietuši cilvēki 3

Pirms sveču aizdegšanas pārbaudi:

- ✓ vai svece atrodas uz stabilas, nedegošas virsmas?
- ✓ vai svece ir drošā attālumā no degtspējīgiem priekšmetiem, aizkariem, mēbelēm?
- ✓ vai svece atrodas bērniem un mājdzīvniekiem nepieejamā vietā?
- ✓ vai sveces tuvumā nav citi siltuma avoti: radiatori, iekurta krāns, ierīces?

VUGD novēr mierigu un satīcīgu adventes laiku!

Ja notikusi nelaimē un vajadzīga operatīvo dienestu palīdzība, nekavējoties zvaniet 112!

Atrasties uz ūdenstilpju ledus ir bīstami

Laikā, kad uz ūdenstilpēm veidojas ledus kārtas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) aicina būt piesardzīgiem! Neraugoties uz sniega segu, ledus joprojām ir plāns, tādēļ atrasties uz ūdenstilpju ledus ir bīstami! Iki gadu ziemā vairāk nekā desmit cilvēku ielūzt ledū un noslīkst. Jau saņemti trīs izsaukumi, kur ledū bija ielūzis cilvēks un dzīvnieki – Kocēnu novadā līdzcilvēki bija palīdzējuši izklūt no ūdens vienam cilvēkam, savukārt Gulbenes un Smiltenes novadā uz ūdenstilpēm ledū bija ielūzuši suni.

Jāatceras, ka ledus kārtas uz ūdenstilpēm neveidojas vienmērīgi. Tā ir biezāka pie krastiem, bet ūdenstilpes vidū var būt plāna, tomēr cilvēkiem nereti veidojas maldīgs priekšstats, ka ledus ir izturīgs.

Ko darīt, ja tomēr es ielūzis ledū:

- ✓ saglabā mieru!
- ✓ turi galvu virs ūdens – var galvu mazliet atnest atpakaļ;
- ✓ nevajag haotiski kustēties, zaudējot spēkus. Tā vietā vienmērīgi kustini kājas, it kā griezot velosipēda pedāļus;
- ✓ elpo pēc iespējas lēnāk un dziļāk;
- ✓ ja iespējams, sauc palīgā;
- ✓ ja soma vai smags mētelis velk uz leju, mēģini no tiem atbrīvoties;
- ✓ pagriezies ar seju uz to pusī, no kuras atnāci, un noliec rokas uz ledus. Izstiep rokas pēc iespējas tālāk;
- ✓ mēģini uzgulties uz ledus malas ar krūtīm un izstumt sevi no ūdens;
- ✓ izklūstot no ūdens, nevajag uzreiz celties kājās! Labāk ritināties prom no bīstamās vietas vai rāpot uz krastu pa to pašu ceļu, pa kuru atnāci;
- ✓ tiekot krastā, neapstājies, bet turpini kustību un pēc iespējas ātrāk dodies uz tuvāko silto vietu!

Lai sekmīgi izklūtu no ledus, makšķerniekiem ieteicamsņemt līdzi dažādus palīgīdzekļus – ledus irbuļus vai ākus, ar kuru palīdzību var ieķerties ledū un tādējādi izvilkst sevi ārā. Labs risinājums ir pilns makšķerēšanas tērps, kuram ir peldfunkcija vai glābšanas veste, kas ļaus pēc ielūšanas ledū peldēt pa ūdens virsu.

Ko darīt, ja redzat, ka cilvēks ir ielūzis:

- ✓ jāzvana 112! Jānosauc dispečeram adrese vai jāizskaidro, kā nokļūt līdz notikuma vietai. Jāatbild uz visiem dispečera jautājumiem;
- ✓ lai palīdzētu, ielūzušajam jātuvojas rāpus vai guļus, netuvojoties līdz pašai ielūzuma vietai. Ielūzušajam apmēram no 2 līdz 5 metru attāluma jāpamet aukla, sasieti apgērba gabali, garš koks vai kāds cits priekšmets. Ja glābēji ir vairāki, jāievēro, ka vienam no otrām jāatrodas 2 – 3 metru attālumā;
- ✓ izvelket cietušo uz ledus vai pašam izklūstot uz ledus, rāpus jāvirzās prom no bīstamās vietas līdz krastam.

VUGD aicina iedzīvotājus būt līdzatbildīgiem, neriskēt ar savu veselību un dzīvību, kā arī nepaiet vienaldzīgi garām, ja redzat, ka bērni vai jaunieši slidinās pa nedrošo ledu – brīdiniet viņus par bīstamību. Savukārt, ja pamanāt, ka cilvēki ir aizgājuši pārāk tālu no krasta vai arī, ja cilvēks ir ielūzis ledū, nekavējoties zvaniet 112!

Rūpes par veselību

Padomi, kā iekļaut zivis ēdienkartē

Joda trūkums organismā ir aktuāla 21. gadsimta problēma, kuru var viegli risināt, ieviešot izmaiņas savā ēdienkartē. Jodu var uzņemt ar dažādiem pārtikas produktiem, bet visvairāk – ar zīvīm un jūras veltēm. Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC) kampaņā "Jods Tavai veselībai!" aicina divas reizes nedēļā uzturā iekļaut zivis.

Veselības ministrijas (VM) veiktajā pētījumā konstatēts, ka Latvijā vairāk nekā 70% iedzīvotāju ir nepietiekams joda daudzums organismā, tātad teju ikvienam ir nepieciešams papildus uzņemt jodu saturošus produktus. Ikdienā jodu pavisam vienkārši var uzņemt ar pārdomātu ēdienkartu, un dažādiem pārtikas produktiem, piemēram, pienu un piena produktiem, olām, graudaugiem, pākšaugiem, jodēto sāli u.c. Bet bagātīgākais joda avots ir okeāna un jūras zivis, vēzveidīgie, kā arī jūras alžes.

Vienlaikus pētījums parāda, ka zivis Latvijas iedzīvotāju ēdienkartē nav galvenais joda avots, jo tiek patērietais nelielā daudzumā. Tādēļ uztura speciālisti un SPKC aicina pamainīt savus ēšanas paradumus, divas reizes nedēļā uzturā iekļaujot zivis. Jāņem gan vērā, ka joda daudzums dažādās zivis un jūras produktos ir atšķirīgs, tādēļ ir nozīme tam, kāda veida produkti tiek lietoti uzturā.

Baltās zivis – joda karalienes

Savu uzvaras gājienu piedzīvo baltās jūras zivis – menca, pikša, zandarts. Šīs zivis tik ļoti vērtīgo mikroelementu – jodu – satur visvairāk. Piemēram, 100 gramos mencas var būt 120–250 µg joda jeb aptuveni 50 līdz 100% no dienā ieteicamās joda devas pieaugušajiem (200 µg). Labs joda avots ir arī citas zivis, piemēram, siļķe, brētiņas, reņģes, lasis, forele, tuncis un jūras produkti, piemēram, garneles, kalmāri, mīdiņas u.c. 100 gramos garneļu var būt no 100 līdz 230 µg joda.

Jūras alžes – laba alternatīva, kā vegetāriem un vegāniem uzņemt jodu

Jūras alžes ir bagātīgākais joda avots. Šo produktu iekļaut uztura varētu būt noderīgi cilvēkiem, kas no uztura izslēguši dzīvnieku izcelšmes produktus, piemēram, vegetāriem vai vegāniem. 100 grami jūras alžu var saturēt pat 429 000 līdz 4 500 000 µg joda, tāpēc ar to lietošanu uzturā jābūt uzmanīgiem. Ir veselīgi baudīt suši, miso zupu, jūras kāpostu salātus un citus ēdienus, kuros izmantotas jūras alžes, tomēr tās nevajadzētu ēst biežāk kā reizi nedēļā.

Kā uzturā biežāk iekļaut zivis?

Ekserti iesaka, plānojot savu nedēļas ēdienkartu, divas dienas tajā iekļaut zivis. Padomus, kā labāk iekļaut zivis savā iekdienas uzturā, sniedz sertificēta uztura speciāliste Lizete Puga.

Organizējet ģimenes tematiskās zivju dienas, kurās izmēģināt kādu jaunu zivju ēdienai recepti.

Vēlams zivis gatavot mājās pašiem, savukārt jau gatavos sālitos, kūpinātos zivju izstrādājumus uzturā iekļaut vien pa retam.

Gatavojoj zivis, nav nepieciešams neko sarežģīt. Tā var būt vienkārši cepta cepeškrāsnī vai uz pannas, pievienojot iecienītākos garšaugus. Lieliski zivju ēdienus papildina piparmētra.

Zivis var pievienot arī dažāda veida salātos, pīrāgos vai vienkārši uz brokastu maizes.

Dodiet iespēju dažāda veida zīvīm! Garšas izjūta ir mainīga, un ar laiku mums sāk garšot tas, kas pirms tam nav garšojis.

Nereti bērni zivis uzturā lieto mazāk nekā pieaugušie, un šādā gadījumā īpaši jādomā, vai un cik daudz bērni uzņem vērtīgās un viņu veselībai tik vajadzīgās uzturvielas un mikroelementus, tai skaitā jodu. Bērni pārtikas produktus

vērtē pēc savas patikas – garšo vai negaršo, savukārt vecāku pienākums ir rūpēties par to, lai ēdiens saturētu vērtīgās uzturvielas. Tāpēc vecākiem jācenšas atrast iespēju, kā bērnam garšīgā un saistošā veidā piedāvāt zivis.

Piemēram:

zivi ir iespējams pagatavot dažādos veidos, lai tā šķistu garšīgā un garšas ziņā neitrālāka, piemēram, zivju frikadeļu zupa, kas gatavota gaļas buljonā, pievienojot zivs gaļas bumbīnās, vai zivju kēksiņi;

bērniem bieži vien patīk, ja ēdienu ir kraukšķīgi un tiem ir pievienota mērce, kurā ēdienu pamērcēt. Pagatavojiet paši mājās zivju pirkstiņus (uz pannas vai cepeškrāsnī apcepot zivs fileju rīvmaizē), papildinot tos ar siera, skābā krējuma vai jogurta mērci;

esiet neatlaidīgi, gatavojiet kopā, rosiniet bērna interesi par šiem produktiem. Turpiniet piedāvāt dažādi pagatavotus zivju ēdienus vēl vismaz 8 līdz 10 reizes, taču dariet to bez piespiešanas, lai neradītu bērnam nepatiku pret ēšanu. Nedaudz pagatavotās zivs varat pievienot uz šķīvja blakus jau bērnam zināmiem citiem produktiem. Šādā veidā bērns ar laiku noteikti pamēģinās nogaršot arī zivi un tā var iegaršoties.

Viens no galvenajiem priekšnosacījumiem gan ir nepazaudēt jodu ēdienu pagatavošanas laikā. Jods ir mikroelements, kas karstumā iztvaiko, tāpēc ēdienu pagatavošanas veids un ilgums tiešām ir svarīgs.

Uztura speciālisti skaidro, ka:

jods labāk saglabāsies, ja izvēlētā zivs tiks cepta cepeškrāsnī, nevis vārīta;

tādās zivis kā, piemēram, lasi un foreli, var ēst svaigā veidā uz maizītes vai sīki sagriezot, kā tartaru – joda šādā ēdiņā būs daudz vairāk nekā termiski apstrādātā zivī (grūtniecības laikā uzturā lietojamas tikai termiski apstrādātas zivis un jūras veltes).

Apsveikums

Gads aizsteidz, aizsteigties vēl daudzi,
Mēs nespējam tiem tālo ceļu liegt,
Bet katrs jaunais sveiks mūs ilgi,
Ja spēsim paši laimei roku sniegt.
Miļi sveicam **Valentīnu Boldāni** lielajā dzīves jubilejā!
Lai Dieviņš Tevi sargā un dāvā Tev pašu dārgāko –
veselību un tuvinieku mīlestību.

Mihailova, Višņakova

Reklāma

Piegādā 1/4 cūkas! Varam arī sadalit.
Zvani – **26471205**
vai pasūti internetā – www.kunturi.lv
Piegāde bez maksas!

Pasūti savlaikus, svētki jau drīz!

Dažādi

Siltinām mājas ar ekovati, granulām un termopotām.
Tālr. 26748235.

Pērk

Z.s "Strautini"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. **29411033.**

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparspartrade.lv

SIA "AIBI" IEPĒRK
galas šķirnes krustojuma
buļļus, teles eksportam.
Liellopus, teļus, jaunlopus,
jērus, zirgus kaušanai.
Kautvarsā, dzīvsvarā paaugstinātās
cenas, apjoma piemaksas.
BIO lopiem augstākas cenas.
Tūlitēja samaksa. Svari. T. **20238990.**

SIA "RENEM"
iepērk
jaunlopus,
liellopus.
Elektroniskie svari.
Samaksa ar pārskaitījumu.
Tālr. **26447663,**
29485520,
vai uz e-pastu:
siarenem@inbox.lv

Zvaniet - cenas mainīs katru nedēļu.
Pērk izcirstus mežus,
1700 EUR/ha. Tālr. **28282021.**

Pērk nelielu izcirtumu vai jaunaudzi
pie ceļa. Tālr. 26556678.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus,
cirmsas. Tālr. 29433000.

Pārdod

Pārdod priedes granulas,
6 mm, 165 EUR/t. Tālr. 22006714.

Pārdod gaiļus. Tālr. 29111066.

Pārdod lopbaribai: kartupeļus,
burkānus, cukurbietes, graudus.
Piegāde. Tālr. 25442582.

Pārdod televizoru.
Tālr. 25313660.

Pateicība

Tevis vairs nav, ir tikai klusums un
atmiņas, kas paliks mūsu sirdis uz
mūžu.

Sirsniģi pateicamies prāvestam
Olģertam Misjūnam, Inārai Konivalei,
Aijai Ikstenai un dziedātājām,
apbedišanas birojam "Ritums",
"Senda Dz" par sarūpēto atvadu
mielastu, Rugāju vidusskolai, Balvu
Valsts ģimnāzijai par sniegt
atbalstu.

Sirsniģs paldies radīem, draugiem,
klasesbiedriem, kaimiņiem, kuri šajā
smagajā brīdi bija kopā ar mums,
atvadoties no mūsu miljās sievas,
māmiņas, vecmāmiņas, māsas
Veltas Učelnieces.

VĪRS, BĒRNI, MĀSAS

Pērk

SIA "SENDIJA" iepērk zarus, cirsmu
atlīkumus šķeldošanai.
Tālr. 29495199.

Pērk Tula TMZ 5951.
Tālr. 26121727.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus,
teļus. BIO liellopiem augstas cenas!
Samaksa tūlitēja. Tālr. 62003939.

Pērk sausu, skaldītu malku,
30-40 cm, plītīj. Tālr. 26362078.

Pērk

Nekad tev darba nebija par daudz –
Tu tajā degi, citus sasildot.

*Nu tava uguns aizdegs jaunas
audzes,*

Kas ziedus nolieki, tevi pieminot.

(J.Jaunsudrabinš)
Atvadu brīdi patesa līdzjūtība **Jānim
Šmuškovam**, milo babiņu
ELZU KRAVALI mūžības celā
pavadot.

SIA "JS 85" kolektīvs

(A.Putniņš)

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību **Intai
Romkai un tuviniekiem, Vīru**

mūžības celā pavadot.

Antons, Ādolfs

*Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tavu smaidu – vienkāršu un siltu,*

Mums vajadzēs tik sirdīs saglabāt.

(G.Selga)

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību **Intai
Romkai un tuviniekiem, Vīru**

mūžības celā pavadot.

Adolfs

*Kā dziju kamols mūžs ir saritināts,
Kur dzipari visdažādākie mirdz.*

*Ja spētu kāds tos atkal atšķetināt,
Tad vidū būtu vecmāmuļas sirds.*

(L.Vāczemnieks)

Izsakām līdzjūtību **Elizai un viņas
ģimenei, VECMĀMINU** zemes klēpī
guldot.

4.b klase

Kad ar pēdējiem sveicieniem zemei,
saulei un cilvēkiem
mūžībā jāpavada

JURIS ŠUMILOVS, mūsu klusa un
patiesa līdzjūtība sāpu brīdi
tuviniekiem.

Eriks Ž., Gunārs Š.

*Tavs mūžs kā dziesma izdziedāts,
Kā krāsains dzipars izadiņs,
Ar rūpēm, raizēm nodzīvots,
Nu zemes mātes klēpim dots.*

(V.Kokle-Līviņa)

Izsakām vissirsngāko līdzjūtību,
kad jāšķiras no māmiņas,
vecmāmiņas un vecvecmāmiņas

ELZAS KRAVALES, meitai Aijai ar
ģimeni, mazmeitai Arnitai ar
ģimeni, mazdēlam Arnim ar
ģimeni un pārējiem tuviniekiem.

Zenta ar ģimeni un krustmeita Velta
ar ģimeni

*Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs.*

(I.Lasmanis)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Intai Romkai un tuviniekiem, vīru

ARVĪDU ROMKU mūžībā pavadot.

Austra, Gunita un Sanita ar

ģimenēm

*Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tavu smaidu – vienkāršu un siltu,*

Mums vajadzēs tik sirdīs saglabāt.

(G.Selga)

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību **Intai
Romkai un tuviniekiem, Vīru**

mūžības celā pavadot.

Antons, Ādolfs

*Kā dziju kamols mūžs ir saritināts,
Kur dzipari visdažādākie mirdz.*

*Ja spētu kāds tos atkal atšķetināt,
Tad vidū būtu vecmāmuļas sirds.*

(L.Vāczemnieks)

Izsakām līdzjūtību **Elizai un viņas
ģimenei, VECMĀMINU** zemes klēpī
guldot.

4.b klase

Kad ar pēdējiem sveicieniem zemei,
saulei un cilvēkiem
mūžībā jāpavada

JURIS ŠUMILOVS, mūsu klusa un
patiesa līdzjūtība sāpu brīdi
tuviniekiem.

Eriks Ž., Gunārs Š.

Laikrakstu "Vaduguns"
2022.gadam
izdevīgāk abonēt!

**Abonējot līdz 23.decembrim, ikvienam ir iespēja
saņemt dāvanu – īpašu brošūru-kalendāru
“ESMU NEGATĪVS”**

